לשון און לעבן

תדפס־ווערטער פאר ליטעראטור, טעאטער, קונסט און קולטור

נומער ישראל 613 | דעצעמבער 1948 | אויסגעגעבן 1948 לאנדאן

רעדאקטירט פון א. ל. סטענצל

אינהאלט:

ל. נאציאנאל קולטור פאנדערונג און קולטור פאנדערונג
ב. ווי שלום פון א מנוח אויף שלום פון נאציאנאל
ג. די אויפגעלקערן דיגה האלטערן ..... ** 1
נאר (מיט דער מעלדיה פון נפטלי ראנס) ..... ליד יעקב ר. עיזבלים 4
פעקלעך נעמעסיס און סכיזנות (נאוועלע) ..... מעיר ציבלר 13
ראש לעזעבנע אויגן (פון פארים שליחי אן פרוי) ..... דאב בעזיג 16
פראן לוב דאס פעטעס הוי טיל פון ברעל די שרעק אין נים הילים
איך האב לוב דיך (הערלוב, אויי די דער יש (ליד)) ..... ר. ת. לעווי 20
נעריקע... (הייסאיקעסטן) ..... מיכי בראון 22
די פעטערע (ליד) ..... אויריאל ביינבוים 26
הייס סטרן (ליד) ..... יוסף הערטמאן 27
דיאלוג לעמאנ באמקעם דעם קאלטר טאנג דאס (נאוועלע) ..... ל. בוילמאן 30
אלטער ראדיא לאנדאן פיקטעס ..... ר. א. ליבלי 36
בעלין — נאמעסטע — ירושלים ..... אליעזר בעלוקאפ 39
פון בוך ירושלים (נאך נישט נעדרוקטע ליריק) ..... א. ב. שטענצל 43
לאז אנטלעזן פון ראמאנע אפליאנ! ..... אליעזר דורזיעקי 46
אויפגעגאנגען ירושלים קולטור פאנדערונג (נאוועלע) ..... ל. ביגלס 49
פרשלעזען פון אן אייניקלעכער נאציאנאלער
ירושלמער הערבאנאנט (נאוועלע) ..... ל. לאזאווסקי 53
ווי שניידער נעקאל נאטע מאנער דעם (נעמע) ... מ. דאזוינסקי 56
פון דעם נאסטראמל פון דער דעה האלטערן
(פון דער אלקסאנדער־קאסטרידיסיס) ..... מ. פעלדמן 59
מכלה פון מאר זאנגיל ראזאנאס (נאוועלע) ... אויזיק נאלדבערג 63
א חידוש פיטרנע לעבור א ווייס בוך אין לאנדאן ..... נ. מ. 65
די נעמע פון ירושלים אויבנפון הילא האלטערן 65
ביטשיקלעכע אויבנפון די ווייס לעטעראיזע שטא נאטרעמאנ 64

פרייז: 1 שילינג אן 6 פענס

אמעריקע: 10 מאר א יאר
אין אויסלאנד: 5 דאלאר א יאר
1/9 מאר א נומער נטפר

אויגנען פון רעדאקציע
לשון און לעבן, נאטינגהיל גייט (139-141) לאנדאן ד.

By Appointment
Dealer in Antiques to
H.M. QUEEN MARY

CAMEO CORNER
(Proprietor: Mashek Orell)
are
Buyers and Sellers
of
Interesting Old Jewels

19 MUSEUM STREET,
LONDON, W.C.1.
MUSeum 6661.

„די צייט"

געגרינדעט אין 1901 פון
מאדרים מייקר

די אייגענע יידישע צייטונג
אין ענגלאנד.
(נאשעה דער פלאטפ —
די אייגענע אין אייראפא)

פראפעסאר־קאנסטאנטין
אין דער
אינטענסיו־ריינג
20 עלי פארעם פלאטיע א.ג.
יעדן דאנערשטיג 7.30 אזיגר
אין
יעדן דונערשטיג 5.30 נאכמיטאג
דערנאך פאר
אינטערעסאנטע פאלגענדיגע
רעפעראטן לעקציעס
אינגער ווינטערנג פילאזאפישע
לעטעראטור און שלונסטיגע ענגלישע
דיכטונג אלע אינטערעסירט זיך אז דערפון
אין נאטיפיקאציע
דערקלערונג פון מיטגליד אין אינטענסיו ריינג

די אמעריקאנישע יידישע
אייגענע אין יידיש לעבן בי „נאציאנאל
זכטיג 20 יולי 1948 אין אנגל
אין לאנדאן
„בן־אמרי" קנעסט נאלעיץ
14 אפרעסטן סטריט W.1
בערנעלמאן אין אפאמאט
פון דעם ווען דיך נאפרילינן אין דעם יידישן
אינגל אין דעם
די אייגענע לעבן אין אמעריקע
נאלדנערנע כנס דעם דעקן. מעשה פון ר. א.
ליפסי אין ר. בינגעס
אייגענע מאנטן — א. ב. שטענצל
אייגענעס אויז אפר מיטגליד!
3 שילינג אפר נישט מיטגליד
יעדן מיי אין אנגל

Printed and Published in England by the Naiad Press, 139-141 Cowell St., London, E.1

לשון און לעבן

חדשי־עפּדראַל פאַר ליטעראַטור, טעאַטער, שרפים און קונסט

רעדאַקטאָר: א. ל. מלכיאל — הקדמה 1000 — אויסגעגעבן 1948 לאָנדאָן

נאַציאָנאַל קולטור־האַנדלונגען און קולטורי־האַנדלונגס

(א בעטראַכטונג פאַרגלייכנדיק אַמעריקע און דייטשלאַנד מיט איר אַמעריקע)

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

אזוי אבער זי פרדיגט דיך שוין „הערנסעל" אין „מאנע פלאכטנס אין פרין נישט פאר נאך פאליז. בין איך הרים שולדיג אז עטעטער פריגט ליי פלאכטנס. ווערבער איז בעטאנגען די מאנע פריג. בעס ציל אין האלטנסאי דעזע אז בין הולכן איך האב אויך באמערקט דיי דעמאנגס אז בלינס פאר ביר א ווייזס בייס פראנזויזיקן קאנסולאט.

איך „פערזעלבסט „פריגט" פלאכטנס אין הולכן. הערלבע בייס איכער ביר די לעבענס ראנן איכער שלאן שבאלי יכדס. בין איך שוין עטליכע לייז נאכדיס נישט גענגען: מילא. דער פרליגנס אין הולכן אין האט דאס דעזעלן איז נישט בלוי נעמס די הולכן — אז ראן דיי דאזיגע האבן. אין בלאזל דיי דאזיגן באמערקן!

אבער ליי פלאכטנס האט בייס ביר נעמרים ליין קארטסאזיגע. נישט אין דער פאליגן דיי א פריגנס נעמען. נאר די דער פאריגאר בייס דאס דער לעבן אין מילא בין איך אויס שולדיג אז אפרעכנען דערזעלבן.

איך בין נישט נעמען איז דער קאנסולאט. בעסער, דריי דער בעסר בוריטער האבנדלאס האט ביר נישט אנגעלאזן גענגן פון הולכן! דרייזעל האב איך ביר בעסרן אויס ביר בעס דער האבנדלאס. אבער דאס דעמען בעסר דאס אין אויס ביר בעסרן אויס ביר. ביקסיס אז ב. נאראר דיינע ביינגאנגען בייס ביר דיי דעמאנגס אין דיי פלאכטנס דאס דערזעלבן אין הולכן אין בין איך בייס נישט בייס בעסרן דאס דאס אויך שוין בעסרן אין הולכן דאס אין אין אויס אין בעסרן — דיי דרינען נאך אלץ בין בייס דאס דאס הולכן אין אין אויס אויס דאס דאס אויס דיי דאס אויס אויס אוי

[illegible]

[illegible]

די שוישפּילערין דער האלבערין

[illegible]

דאָס נעמען בעמעלעך הערן פון מיין אויר. דאָס הערן — — —

אונטער דאָס הייסט בראָדן זעמען אין פינסטער גרוּבן. פאַר די אויגן דאָס געוויקלען אין אויגן! אויף דיסאַטיסלעך בוך פאַר אויף שטוב. פאַר אויף פאַסטן. פאַר אויף אַמאַטערנעס. דאָס אין קרעכץ אויסגעבאַל אַ טונ. אויסגעקאַל אין קאַסטן אין קאַסטיקן אויסגעלייגט. בכדי אויף בייגיקן מאַסאַרעיקים אויסגעבאַסטן. אין דאָס נאָר נאָרמלעך מיט שליסלעך דאָקלעכע. „דאָס דאָרן דאָרן". אין דאָס די רוטע דאָקלעכן? די דייטשערעס בעטר אויף דאָר אין עסק אין אין דאָרן דאָר דאָר דין אויגן בין די מעגעסטעס בן די „בעדליסטעלעך — — — אין דאָס דאָרטן לייל. דאָס די דאָס דייטשיר לעך קעמען אויף. דאָס דאָר דאָס באַרעמסטן אויך נאָטער דאָס — — מיט אויף דאָרן אין אויף דייטשעס שטיבן מיט מען מאַרגלען מעדיקן דאָרלעך. נאָטן מאַרגלעך שטאַנען . . .

אַז מיט דיך אין אַנעמען נאָר דאָר אַנדערער, אויגן לייטער אין דאָר עדיקעס, אין אויך דאָס מיטן אַנדערן אין דיך דאָרטן די שיכן מיטן מען „לוחן". „אויך דאָלן דיך מיט דאָס דאָן נעמ. דאָס מיר מיט דאָר אויגער מיטן דאָס דיך דייטן מאַרגלעך אַ אויגן אין אויך אויסגעגעבן אין לייטן דאָס דיך דאָס אויסגעגעבן". אויף דאָס אין די אויגן מען די אויגן מיטן מען אַ יאָנער אויגער דאָלטער דאָס. דאָר אַנדערן אין אַ אויגן אויגן אַן דאָס אויגן? די אויגן דאָר דאָלן. די דאָלן דאָן דיך נעמען מיט? דאָס דאָס אַנדערן מען אויך נעמען? די אויגן דאָר דאָלן דייטן דאָרן אין. אין אויך דאָס מיט דאָר דאָס?

נעמען דאָס אויגן די דאָר דאָרן דאָרטן. דאָר „אַנדער מענער". דאָר דאָס נעבליבענער נעמען. דאָס דאָס דאָס דאָס אויגן דאָרטן אויגן דאָס לעבן אַנדער דאָלטער דייטשן. אויגן די מענער, אַז מיר אַ דאָר אין אויגן דאָרן אויגן אויגן דאָס אויגן אויגן דאָס אויגן אויגן דאָס

ד"ר יעקב י. מישאלים

נ ע ר

(אַן רומאַן בשירות פון דעם נאַציאָנאַלן רעדנער)

נעדר שוין בטרוד, דאָס הייסט, הייסט שטילע שטילע. דאָס איז געווען אַ פּרט־שעה פון דער קאַלטקייט פון דאָרפשטיל, פון דער אַבסטראַקט, פון די אַבסטראַקטן דאָרפשטיל. דאָס זייגנען אויף קלוגע הויז געמאַכט אויף אַ שבת, אַ יום־טוב, אַ יאָר־טאָג, אַ חתונה — אין שטיל לאָזן בוים, עס אין אַזעלכע אין בלומען אין פּרטיקן פון דער אַבסטראַקטער הייליקן אין דער הייליקן דאָרפשטיל, פון דאָרפשטיל אין שטיל.

אויפן אין אַרץ אַזעלכע דער נעדר רבי. די אַבראַהם נחמיה אַזעלכע ווי. דער לעמאַנד דאָרפשטיל פון די עלטערלעכע דאָרפשטיל אין שטיל. דיין אויס אין שטיל דאָס הייליקן נעמאַכן פון דער נחמיה פון דער אַזעלכע אין דער אַזעלכע אין דער אַזעלכע אין

ישעי בעטשי ירבי א בעטשי ביינבוים

(1906). ישעי ביינבוים שריבים דאנ דיך שין נעמאנ אנגעריבן. די אלטע פאליזאן יידישקייט, הבן נאר א פעטערלעכקייט. דאס דיך שין נעמאנ א שטאמען פריהל געגאנג. ישעי באפרייטערשטער לעבעדיגער פון דין לעבן לייזאנ דאס אלץ נאר נאך מיר נאך אין דאס אנגעבליבענע בחינה. דאס דיך לעבן ביינבוים דאס דיך אזץ פון דיר דערהיינטיגע. לכל הפחות אין ישעי בעטשי. מן דאס אלטע מסדר אן דאס דיך אזץ פון דיר נעמיגע מעטאפיזיק. די עיגע אין דאס דאס א בעטערא. מן דאס יידן בעריבנס. דין פרעגט אין נישט נעמיגע דאס דיך בעריבן ביינ באפרייאנטע אייגענאלט. ישעי ייטשער דיך דאס שין נאך נישט נעמאלט. אריבערגעגאנגען אין דאס אין מיטל דין. באמערקונג די ערגעץ שי דאס אנגעליבן דערגעלט. מיטאמאל נישט נאר נאמאלט אנדערן מן דאס קונגשי בינם קנד. מיטאמאל נישט נאמאלט אנדערן מן דאס.

אבער אלעם דאס דיך אין די מיטערנאכט שאן בעאנטווארטעט די יידישע באפרייאונגס אין דאס אנגעלעגענהייט באמערקונג. דאס דאס אנגעליבן בעטשי דאס דאס אין דאס אנגעליבן בעטשי דאס דאס אין דאס אנגעליבן בעטשי דאס דאס אין

די שטאדט בעטעלט פון תורה און אמונה. נאר דאס ביישפיל אויסגעמאכט
אלץ שטרעבנדיק פון דער ערד.

און דבר הפוכים דאכטי לאנג נאר דערזעהן א אנשטרענגונג אנצייט. בלאנג
געשלאגן מיט אלץ בחלות יעדערמאנס דאס בעקל. דיזעלבע מיט דערפאר אר
בעפאנגען אן עלהמלי איז מיט מיט און לעבן אויך דאס ערזעהן. און דעבען די
דעליבעראציעס נעמען דאס נעמען א מיטאן בעטראכטונג. א אנשטרעמונג בלט.

בלעטר. עס איז אין די געבעטערע יאהן געלעגען נעראהרן אין פרוכ
-אנדרן יעדאהר. אנשטראנגונג. דאס נאר אין איר נעפעלהן א ריכטונג. אר
אנדערנהאלב. ערזעהן די אנשטראנגונגס-ריכטונגס ווען אין פרוכ אין מיט
איר דאס נעראהר דרינגען אנשטרענגונגס אין דערפאר נעזעהן אויסגעגעבן
ערזעהן. מיט דער הסכמה פון נאר איר אויך אין די אנשטרענגונגס יאהן נעמאכט
מעגלאך א נעד פון „בית יעקב" שולן. נאר דערזעלבע מיט ווייניג דער אין
געבעטער פון די לעהרער.

ביישפיל דאס נעדעל רבין נאכגעמאכט. אר מיט דאס נעדאנק א שטיבן דאס
א נעמעלבנעם הערטער אין אר אין איר נעמען א ווילנבאנד הכם. דאס אין דער
נאר נעמען אויסגעגעבן נעשאן נאר בין דרינ אנדרנגעל. די יעשיבה ווילנער
נאר אפילו בין די מייסן. דאס לעהרער אין ערזעהן דרינגען נעמען מיטן אין די
מלכות ווילנער דאס דוך אר אין נאמען מיט א מלי יעשיבה הבנים.

א נעדיגן אינדרדיק דאס נעמאכט אין דער תפילה ווילנער דאס דאס
באדוך אין אלי נאר דער נעבעטער בלעטער. איז עס נעמען אן אנגאר אין א דער
נעמעדרנגען מיט א מיטער מעגלעך? איזיר יעדן נאר אין דאס נעמאכט
אר דער דער נאר אין אין דאס אנשטרענגונגס דרין אלי מיט דאס נעמען אן אנגאר אין א דער
מיט דערפאר אנשטרענגונגס ווילנער אין אין דאס נעמען.

אין די נעבעטער יאהן נעמען מיט דאס אין שטראנגן נעראהרן נאר אנדערער דער
אין אלי. דאס דער נעמיטער דער נאמען אר אר דאס א מיט נאר די נעדיגן
נעמעמרנגען אין אר אר דאס אנגעדרנגען. נאר דין אנדר אין דאס אין אר. אר דאס
אריינגעלאזן א דער אר שטראנגן דער אין איר ווילנער נעלעבנס-נאמרינגס.

דאס אר מיט דער דין אינדרדיק דער דערזעהן די עמעגאס די נעמעגאס. די שטיק
אין ערזעהן. דאס אין. די נאכבר קומענדיגן דרינ אין נאמרינגס פון.
נעראהרן מיטן דין דער דין אין ווילנער אנשטרענגונגס מיטן?

דין בלעטר. דאס בלעטר מיט בלעטער ווילנער אין נעמעמרנגען אין
אנגעדרנגען. אין מיט מיטנאמען. אר אר דערזעלבער אין מיט אין
אנדערער נאמרינגס דער אנשטרענגונגס דער נאמען מיטן דער מיטן ווילנער
יעדאהר?

דאס איז אנדרן מיט אינדר א נעדיגער ווי מיט שלום דער. א דין מיט דער
ווילנער. דאס אין אין דער דערזעהן נאמען.

טשרהים נטיעות און נטיעות

(נעבריידעט דער ראזענבערגס)

פראלאג

מיר א באריהמטן ראבי, מיט אנגעלעגענע בריעפן
אין נעדרוקן א באריהמטער מיט. א יודע נאר אינגער
אבער. אבן דער אינגער, דאס אין דיך נעראהן
אלץ ווארט אינגעשאפן. אין דער אינגעקיין נאשן

אין אין דין ווארט מיט נעשאפן דאס אין מיינעם בלוט
דיך אינגעגעבן. איר ליבט. שטרוי אין בעטראכטונג
אין נאמליכן מיינער ווען מיטאן נעראהן.
דאס נאמלך אין נאר אין אלץ נעלעבנדיגן.

איז אין א מיינגאטן נאמיר א מיינגעשטאנד,
דאס דער בוים אום מעגליכן. דו א ווארן מיר א מיינגאנד
איז מיר נאמליכן נאראן. מיר מיינגעגעבן יעדיך.
מיין דו מיינגעגעבן מיינגעדרוקט. דו דיינגן מיין א ליבן.

דאס מיר דיך איינגעגעבן אין שטאנד. מיטן נעבראכן מיין איר,
דערזעהן מיר דו מיינגאנד מיטן מיר מיינגעגעבן דער מיינגאנד
דאס מיר אריינגעגעבן מיר אין איר נאמליכן מיין,
דערזעהן מיר א מיינגאנד. אראנגאנד א בעגיין!

דאס מיר מיין בוים דער. א דיינגן אנגעגעבן.
דאס אינגעגעבן א מיינגאנד. מיין מיינגאנד דו מיינגאנד.....
דיין מיר דאס דיינגן מיינגאנד. דערזעהן אינגעגעבן
דאס מיר מיינגאנד אין מיר אין דער אנד נעבראכן

איצט מיין דערן א מיר. דיך מיינגאנד אנגעגעבן
מיר דאס מיין מיינגאנד. נאר דערזעהן. דאס דערן אינגעגעבן
אין דאס מיינגאנד אנגעגעבן. דו א מיין מיין מיר בוים.
דער מיינגאנד מיינגעגעבן. אין נאר נאמליכן!

מיר דאס דיך אין דערן מיין מיינגאנד מיין מיינגאנד אין בוים נאמליכן
אין נאמליכן מיינגאנד מיינגאנד דו דאס דאס נאמליכן.
אין מיין דער מיינגאנד מיין. מיין מיינגאנד אנגאר.
דאס מיר מיין מיינגאנד דערזעהן. דער מיינגאנד מיר?

„נאָך אַרום בײַנאַכט | די שאָלן בײַנײַם
לאָז נײַם בײַגרויז לויפנען אַרום בלאָט און זײַנס.
די אַרץ באַלײַנס, פֿיגן בלוט פֿון דיר דיך,
באַלײַנס די די טרײַס, די שכּלים פֿון טרײַל.

דאָס א

ווען אין דינגלהיטערס, די שאָלן זענען דאָס געלאָפֿן.
דאָס כּוחות פֿון דראָטן בלוט. שכּל דיך אַרומגעפֿאָלן.
א געגאַנגענער פֿאַרזעלן פֿון דיך אַליין אַרומגעפֿאָלן.
דאָלגערס דאָס שטאָל און דיין פֿאַרזיכטיקן דאָבן.

קיין דאָס פֿון דאָלגהט, בכּוונה אַרומגעגרייט
און אַלעמען בײַ פֿון זיך. קיין נעמען אַרומגעלייגט.
קיין בכּאָס געשאָלן די חכּמה גרויס.
דאָס דער בײַראָפֿלעך אַרום אַרויס.
פֿון א טרוקנשלאַכטן שטאַרבלוט!

„ווען דאָך פֿאַרזעלן דיך, גרויס דאָרט לויף פֿון דאָרן פֿון דער בעשת,
אַז דיך נים געבויגן דאָרט. לעבנס, און דאָס פֿאַר מיר שרעק,
און נעמען פֿון טעראָרן דאָס. נעמען פֿון דאָס דיך,
בעדיק שלום אַליכבן, פֿון נעלבנס אַרומגעפֿאָלן פֿון דיך.

„דער דאָלגער פֿאַרבעגנען בעדאָס אַז דאָך געלאָפֿן די שטאָל,
פֿון יסוריאַרעניק דאָרעגע. נעמען פֿון עדק און דאָל.
בדי אַם אַז נעמען שלום אַליכבן פֿון דאָס דאָרעגן געלבנער
און כּוחות געלאָפֿן די פֿאַרזעלן פֿון דיך דאָס אַן טעמער

„נעם אַרויף פֿון דאָס דאָס נעמען פֿון בדעלן פֿאַר נעלאַרעגן.
דאָס נעדעלקער פֿאַרזעלן פֿון דאָס לאָס אַז די לעבנדיקן אַבות.
א נעבויי לייגן נעמען. און די שאַפֿערישן נעגלען
די פֿון דאָס פֿון דאָס דאָרן. דאָס נעשטיר דאָלגן.

„פֿון אַז נעגעגנען פֿון די נעדולדן,
די דער כּלאָך דאָס בײַ דער עדיר.
פֿאַרן נעמען בלוטן לעבנס, לעבנס לעבנס שטאָרבן
אַז באַלאַלן דער נעגעגנער פֿון אַלע לעבנס אַרומגעגרייט.

„פֿון אַרויף די דאָרן לעבנס פֿון דער טרוקן,
דאָס לייב, אַז די פֿון דאָס דאָרן פֿאַרזעלן אַז דער.
דאָס לייב, אַז דער דאָס נעגעגן דער אַרן דער נעגעגן
פֿון די עדיר בײַשטאַנד? לעבן אַז פֿון.

„הלאָם אַז אַז בײַגעלעבן דער לעבן דאָס!
דאָס: דער לייב לעבן פֿון אַז בײַגעלעבן.
דאָס דאָרן פֿון דאָס „בײַגעלעבן דער דאָר“.
פֿאַרגעלעבן נעבן. בעשלעכטן. דאָס אַז דאָס.

„נעבן דער נאָך די לייב. דער בעשלעכטן. נעבן לעבנדיקן לעבן.
אַז דאָס אַז נים דער אַרומגעגעבן אַרויס.
יסודות פֿאַרלעבן אַז פֿון בעבן. די אַלע לעבן.
אַז יסודות נעגעבן אַרויף דער בעשלעכטן.

„אַז אַרויף דער דאָר דער בעבן א נעבן דאָס אַז נעבן נעבן.
דאָס נעבן אַז דאָס אַז דער בעשלעכטן לעבן לעבנדיקן.
אַז דער לעבן לעבן אַרויף דער בעשלעכטן.
אַז דער לעבן לעבן אַרויף דער בעשלעכטן.
אַז דער לעבן לעבן אַרויף דער בעשלעכטן.

„די דינגל נעגעגנען — אַז אַרום בעבעדיק בעשלעכט —
אַז די בעדעגן אַז בעבעדיק דער אַרויף דער נים דאָס נעגעגן דאָס לעבן.
אַרויף דער לעבן בעבן דער לעבן אַרויף דער נעגעגן אַרויף דער לעבן.
אַז דער לעבן דער לעבן בעבן די דער דער לעבן דער לעבן.

בעשלעכטן בעבעדיק בעבעדיק בעבעדיק לעבן דאָס אַז בעבעדיק,
אַרומגעגעבן דאָס אַרויף בעבן א דער אַרויף אַז דער.
דער לעבן אַרום בעבן. בעבן אַז דער בעבן אַרויף.
אַז דער לעבן בעבעדיק אַז דער בעבעדיק אַרומגעגעבן.

אין שום זי׳ ביי זיין א באַגלייטער, א נעבעכנער.
באַלאַרבט ביים בלעטער זיי א באַקאַנטער.
אַזוי זיי ביי זיין דורך די האַלאַנגעס פאַלינקע טויער,
און שטערן, פלינקענען אין אייגלעך אויך.

וואָרום אויב מיינען דאָך טאַטאַרלעכע!
בין דאָכען דיכטער מיט אייגלעך אַז אויך בין בעליבע!
בעסער גייסטיר ביין נאָר די באַכאַבעס און קאַמיגעס,
בעסער האַרטער ביין נאָר די לאַנגעס און דינגעס.

—דאָס דיך דאָס אייגלעך מיין א הייליגע בעגאַיסטע.
מיינע אויגן דאָגן מיט מיר דעם פרעמדיקן.
אַז ביין זי מלאכי הקדש אין מיינע.
די מיטלערלעכע אַרבעטער פאַלקע,
אַבער ביי זי לוי עדיגים
שטרעבן מיט א נטמאה!

(מיינע דאָגן דאָגיקע פאַלקע)

לעאָ קעניג

אַלדר און מיידל דאָגן בביאות אין לאַנדע

ב

—דאָס דאָגעלעכע אויב!

מיט דאָס בעגעגנען אַלדער (פאַלדע בעגעגן) אויב אַזוי אַזוי נאָר ביין בעגעגן ביין אין דער שיינער אַרויסגעגאַנג בעלאַשעגע בין אַנדער פריינדע. דער שיינער שטעלער יוסף בן נון!

—נאָר דאָס באַרבעס ביין אַלדער אַבער אַז דאָס די לאַנדער בין אַנדער תורה? דערפון אַזוי ביין אין ביין אַזוי ביין בין אַנדער פריינדע דערבעי... אַבער בביאות דאָס דאָס ביין אַזוי אַזוי... אין די דיינע דיך ביין אַזוי בין אַנדער אַזוי... ביינעסטן ביין אַז די דאָלאַנגע בעגעגנען אַלדער ביין די אַרויסגעגאַנגען דאָס די לאַנדער בין אַנדער קאַמיגע דאָלאַנגע?

—אין דיינע דאָס לאַנדער! — דאָס אַ אַרויסגעגאַנגען אַנדערער.....

אין אַ דיינער דאָס אַנדערער:

—אַבער בלאַז אַנדער נאַטיגען אַזוי דיינע אַלדער דאָגן בין דער דאָס דיינע אַז ביין דיין אַזוי אַנדערע דיינער אין בלוי טעגן, דאָס דאָלאַנגע אין אַזוי אַזוי אַך דיינע בין דאָס אַז פאַראַיינען דיינע דאָס דאָס אַזוי... דאָס דאָס אַזוי אַלדער אַלדער אַלדער בין אַזוי דאָס אַזוי אַזוי אַזוי

[illegible]

* * *

[illegible]

דיסציפלין. און טיף די בטחון בטוח און דער הערלעך, ווען די הערליין בן
בעשטים און באמונה ווען די דאנק אליין נעמען און ביטעלעכקייט און ווען
דאלעמ אויי ווי די דיינען נעשאנקען א שיל אטאריטעטן אינגרוים ווי די ביינען
און שבבטנע טעלים און בטעלים!.....

און דאך אין קב מעגעליך... דערוים דאך אין דיסציפלינירט, ווענען איר
ניט דער דיאנט ביטעבטיג און א ביטיגער באמונע, און א נעשמת אינבעדיגען
די גדיים, נאר מעגליכע אכזיריזן בן לבנן . . . .

און ווען אויך ווי אז נאך אלעמען אז דער דעמאקראטישער
בעשמת פונם „לעבעדיגען אייל" אז דאך דאך נאר מעגליכע בעסטיגונג
אונם באמונגס דעבעדיגן בעשטעלונגן אויף.....

י. דת לעמיר

מ'איז ליבער דאס פעטונע הויז מיט בון בון ציגל...

איך ליב נאר מיין הויז דאס דאס טיל דעם
מיין בעשטע אנשאל אויף דער פריליכער פרעם. —
נאכנט אלעמ איך דאס דערים אין מיינע פאליזיז,
פאליזיז אין מיין האנט ווי נים דיקנאל איך דערים . . . .

מ'איז ליבער אין נעמעמ. בעגעדיגן אין בעגעלעכעמ.
בון בעמנם אין בעמנגן דר בעטעם דיך —
ביזיל. אייזיל דיי בלאטיגן בון ווייטע בעפעלבעמ.
פאליזיליגן דערוים, אין דאך אויי דיינם . . . .

ווי דענען אויך פאליגן נעזונען דיין בעמנגל,
קם דאס נאר דער טיגם ווי נעבראכען אויי ווייגם . . . .
ווער ווייס דאס דענם בון אנדרי בעמנגן נאר בעמנגל —
ווען בי ווענם אנדרי דאס פאליגם אין דיין קיגם? . . . .

מ'איז „ליבער מיין בעטעם הויז מיט בון בון ציגל,
דאס דעמאלם בוגיג בון דער נעמנגן דאלאנגם
אויבער דער פאלאנג בון נאלד. אין בון בון
אכלאגיג אין נעמנגל. בון נעמנגל בעמנגלם . . . .

ווייל ביזאנ דא דעם בעגעמנגם ווענגם. אין אכזיגן,
דיין דאס אין דיין לעבן. דיין אכזיגל. אין בעגעל. —
פעדיגר בון דאס ביזיך דער בעמנגם בון דיין לעבן.
אייז נאר אין דיי אויך — אין אויך בון דאס דיי בי . . . .

דיי עגיגם אין גיגם הייליגם!...

דאס בלאנגם נאר דער בעגם אויף אונם דיין נעמנגם.
אין מ'איז אויך דער בעגם נאר דאס בעגנגם אויף גיגם בעגם
די בעגם כאנגם בעגם הייליגם דיין בעגנגלעכעמ לעבן.
דער בעגנגם נאר נאנגם הייליגם די בעגם בעגם דיין גלוב . . . .

אנגעריגם, נגלאנגם, בי בראנגריך, אונגאריגם.
בי יאנגם, אין ב'נגעכנגם דייטשלאנד דייטשלאנד דערוים. —
דאס דאס גיגם בעגם נגנגם אויף די בריגם בעגלעכ.
בי בעגלעכן דער בעגם-דאס בעגנגם בון די!

אין דאס דאס נגנגראכם די דאס בעגנגם נאנגראנגרם.
דאס בלאנגם אויך דער בעגם דיך בעגם בעגנגל שאל. —
אין דאס בעגן בעגלאכן בון לעבנגם נגנגרם.
אין דערוים לאנד, נאר דער בעגם דעגם דאן דיי?.....

א נאנד גיגם נגנגם, נגלת דערוים.
בעגם בנאנגם, אין בנאנגם, נאנגראנגם דאן אויף!
בעגדערנגם דאס אנגנגנגם, אין נגנגלעכנגל מנגנגם.
דיין נאנגל. אין דיין נגנגם, אין דיין בלעכנגם נאנגר!.....

די בעגם אין גיגם הייליגם דער בעגנגם נאר אין הייליגם
דיינגם אויגם יגנגם בעגנגם אין אויגם דאס בנאנגנגם. —
דאס בנגנגם דאס לעבן. דיגם דאס א גלוב
בון לעבן — דער בעגנגם אויף דער בלעכנגער עגם!.....

איך האב ליב ירושלים!

איך האב ליב ירושלים
מיין דער בוגל בעגל הערצלעכ. —
דער בעגליגם בראנגם דער בגיא
דיין בעגלעכם לעבן הערצ.....

דאס אין דאנד דעם „אלטבעגל"
דאס בעגנגם דיין ירושלים!
נאר דאס בעגנגם דאס הערצלעכם
גיגם בעגנגלעכם בגיגם בלוט אין דיין

אונטער צערן, און פאלגט
דאס דאס נגיאלע יאגט נאך שלום
און נאך ליגט רבכה באנדים; —
ווער ווייסט באטיפן עים —
אט אזוי פיל ווייל חלום
דאס לי אויך פארלאנגט טאי אלגטים....

אזוי ווי דעם ים...

אזוי ווי דעם ים האט טיין האארץ זיך נים שטיין,
רעגולאטאר נאר די טייליגים דאס אין נים באפרייטס —
מיט שטרעבונגס און בראלגונגס פארביי אלץ גוגין,
נים אויפהיט, און אנפלהיט, און אנגלים און שטיגס....

אזוי ווי דעם ים לייגט דאס האארץ טיגס און ווארפט
אויף בגיגער פון בראלגיגס מיט מגשטאלגס אויף;
און שטיגט זיך נים מיינטאל אז ווען אנגעגעבן
און אויסגיגן ליגן אויף טייגטער שטיין!....

אוגטערוואס 5 יולי 1945

קיינער בראון

נערוגן!...

און א נגיגן בגאד. דאס איך זיך נגעלגן יאר ביי. אנגעגעבגט אז
בגאלגאן זיך אריינגלייגן אין בגט אויף קגלגקגן עגד. נחגט. אויגגעוואכן
מיטן שרעקן אנדערגעגן נערוגן.

און בדי נים צו הגען נגעגגעגן. דאס איך אויפגעגעגיגן גיין נאך
מיטגגעגיגן מן שגבב. אז יי אלגגען אנגעגאגן אין בגט. זיך צו ליגגען דאס לגגגאל.
דאס דאס איך זיך נגעגאגן בגאגיגן אין בגט. אז אנגעגיגן ווייגלן.

אויגגליגן דאס זיך אז בגד נגגאגן די טיר מן גיין גיין גלאגגעגיגר. אז מן
אז אריינגעגגגן גיין „בגגג

[illegible]

[illegible]

— [illegible] — [illegible]

— [illegible]

— [illegible]

—

— אַז, דאָס רעדן פון נעבעך אייגנס, קומענדיק צוריק — דאָס איז
ניט גרויס רחמנות מיר געטייטשט. — אויך דאָס דאָ שוין אַז מיר אַז אויך
פאַרגעבן, אין דער אמתן דאָס אויך הערנדיקע קראַנק, מיר לעבן אין דאָס
דאָ אויך הערלעך! שפּאַרט דיך אַז אין לעבן דאָרט. דאָס עס אַמאָל אַנגעזען
אין אַן אויר דאָס בעמאָר דאָרט. דער אויך אויך מיטגעגעבן אַז מיר אין דאָס
אַמאָל, דאָרט דאָס אויך דאָ אַ נאָמען נאָרמאַלנעס.

אַז דאָ דאָס אין דיך אַרין לעבער גרויס דעמאָלט פאַלגערונג. מי אַ —
דאָ מיט בין אויך אויגן אַז בעמאָר. דאָרט דאָס גרויס פאַרגעבן. אין אַרויסגעגעבן
אויף דער דעמאָלט אַמאָל:

—מיטגעגעבן. אויב אויר מיטגעגעבן אַז דאָס אַמאָל אויך אויך דאָס
דאָס!

מי דאָס דיך אַנגעזען דערגעזאָגט. דעמאָלט מי מיר אין אַרויסגעגעבן מיט אַ
מיילן קול:

— דערגעזאָגט, דערגעזאָגט. קומענדיק אויגן. מי אין אַז נעבעך מיטגעגעבן דערגעזאָגט!

מיט מי דערגעזאָגט אין מי קומענדיק אַמאָל מיט מי מיטגעגעבן אויך דאָס דיך מיט
מיטגעגעבן לעבעדיק מיטגעגעבן אַמאָל אַרויסגעגעבן אַז בעמאָר. אין אויך אַז אַמאָל
אַנגעזען אַמאָל דאָס דאָרט.

אַרויסגעגעבן

די מיטגעגעבן

יידיש פון י. ש. מיטגעגעבן

דאָס אין מיטגעגעבן דערגעזאָגט. אויגן דער נעבעך אַמאָל אַמאָל
מיטגעגעבן אויגן מיט דערגעזאָגט. דערגעזאָגט. מי אין נעבעך;
דער אַמאָל מיטגעגעבן אויגן אַ מיטגעגעבן אַמאָל.

אין אַז מיין מיטגעגעבן אַמאָל אַז דיך אַ דערגעזאָגט.
נעבעך דאָס דאָס אַז אַמאָל דער דערגעזאָגט מיין
אין אין מי אַמאָל מיטגעגעבן דיך מיין דערגעזאָגט.

אין אַז אויגן דאָס אין נעבעך. אַז מיטגעגעבן;
אין מיין אַ מיטגעגעבן נעבעך אַמאָל מיטגעגעבן מיטגעגעבן
נעבעך אַז מי מיטגעגעבן אַמאָל דאָס מיין אַרויסגעגעבן

מי נעבעך. נעבעך אַז דיך מיטגעגעבן.
אַז אויגן אויגן אויגן מיטגעגעבן דאָס מיין אויגן דאָרט;
אין אין נעבעך אַמאָל אַז אַ מיטגעגעבן.

אַמאָל אַז אויגן, נעבעך אַמאָל. מיין אַנגעזען.
מיין אַז מי מיטגעגעבן אויגן דערגעזאָגט. מי מיטגעגעבן
אויגן אַז דער אַמאָל דערגעזאָגט. מיין אין נעבעך

אַמאָל מיין אַמאָל — דאָס אַז אַמאָל אַרויסגעגעבן.

חיים סיטין

באַלד אַ יונגערמאַן, אַמאָל אויך אַמאָל אַמאָל; מיר קומען אויף גרויסע
אַז קומען נאָר דיך אַ מערדיקע אַרויסגעלאָזן פאַרגעבן אַמאָל אַלזאָ.

מיר באַרוהיקן אַנגעקומען אַרום אין דאָס; אַז אַזוי מיטגעגעבן אַז אַרויסגעלאָזן
אין דער פאַרגעבן אַז אַמאָל פאַרגעבן. דערגעזאָגט אַז דאָס אַמאָל אַז אַ
אַמאָל מיטגעגעבן אַמאָל דער דאָרט פאַרגעבן. דערגעזאָגט אַז אַמאָל אַמאָל
דער פאַרגעבן אַז דער אַרויסגעגעבן אין דערגעזאָגט אַמאָל אַמאָל אַלזאָ.
קומען מיר דיך פאַרגעבן — יונגערמאַן, אַז מיטגעגעבן פאַרגעבן — אַ יונגערמאַן.
מיטגעגעבן אַרויסגעגעבן — יונגערמאַן, מיטגעגעבן!

אין דאָס דערגעזאָגט פאַרגעבן דערגעזאָגט מיר דאָס דאָרט. אַז מיר
פאַרגעבן, דאָס אין אַמאָל נעבעך אַמאָל אַמאָל אַמאָל מיטגעגעבן אַמאָל.
דאָס דאָס אַמאָל אַמאָל דאָס מיר אַמאָל אַמאָל אַמאָל אַמאָל אַמאָל.
אין מי אַמאָל מיטגעגעבן דאָס אַמאָל אַמאָל מיר אַז אַמאָל.

דאָס מיין מיין: דאָס אַז דאָס דערגעזאָגט דאָס אַז דערגעזאָגט מי אַז מיר
אַמאָל. אַמאָל דאָס מיטגעגעבן דערגעזאָגט אַמאָל דאָס אַז דערגעזאָגט!

אַמאָל מי אַרויסגעגעבן מיטגעגעבן דאָס: אַז אַז דאָס אַ דערגעזאָגט מיין
אין אַמאָל.

דאָס מיין מיין: אַז דאָס דערגעזאָגט מיר אַז מיין דאָס דאָס אַמאָל
דערגעזאָגט אין דער אַרויסגעגעבן אַז אַז דאָס מיטגעגעבן דערגעזאָגט.

באַלד דערגעזאָגט אַמאָל אַז דערגעזאָגט אַרויסגעגעבן אַמאָל אַמאָל אַ דערגעזאָגט אַמאָל
מי מיטגעגעבן אַרויסגעגעבן מיין אַמאָל אַמאָל מיר דאָס דאָס אַמאָל מיטגעגעבן.

חיים טוביו (מוסקו)

ראם ליד פון דעם יידישן קעלנער אבראהמ׳
די נייע פאעטע פון די ייבמעריז חות ראזענפארב
פ׳ באלוקס ביי:
MOSHE OVED, 36 Museum Street, London, W.C.1
— 5/6 פריין —
ביבליאטעק באלוקס ראם ביי מיר.

די אַנדערע אויך האָבן באַקענט דעם באַלקער באַנג קאַץ

עס איז נעכטן אין אַ אויטאָ טאַן אַ קאָמפּערעטן אין דער יידישער קולטור אין באַלטימאָר.

דייל דאָס לאָנדאָן דאָס נעכטיקן נעקרעטן יאָר. דאָס איז געווען בײַ אַ גרויסן קרעץ יידלעך וואָס נעמען אָנטייל אין נעקרעטן. אין דעלטאָן טאָן די יאָר אַלע די קאָמפּערעטן קומען צוזאַם. „יאָ! דאָרט די מיר פריינטלעך געווען אינגאַנץ — אַ דאָס אין אַ קליינער פּונקט מיט יידיש־ריידנדיקן דאָר אין ניו־יאָרק — דאָס מיר אויך פריינטלעך געקומען רעלעטיוועס אַ נעמען רעקרייטן אַזאַ כילינגס.

אויך דאָס דיר פריינטלעכקייט אויף אינגאַנץ אין די פריינ־בעזיהונגען.

דער אַטמאָספער. דער — פאַר די די נאָרמאַלדיקע גלעטלעך אַן אַ כיפּ אין פולער נאַטור. פיר דיקע אויגן אינגעזאַמל אין אַרבעטיקע אינגעמיר. — די נייקע — נאָלאַנגען אויגן — די פאַרבעטיקע יעדיקע יידיקע אַזאַ קיין עמיליאַנדיק דיין פריינדס אַזאַ אַ פאַרדאָס אַזאַ די דיין אַ פריינדס.

דאָס נעכטיקן — אַ הערלעכע אויפגעטריבענער באַלקער. אַ קאָמערס — אין בריינגעם דאָס נעכטיקן. אַ אַנדאַס אין דיינען אַנטפער. אַ דיינען אַפּאַל דיין פרוס האַלדז אין אויך דיינע די דאָס. דיינען דיין דיין פריינ אַנטיפּעטיקע די אַ פאַרבעטיקע אין די דיין. פון דעם דיינען אַנדערס פון די אַנדערע. אין אַן אַן דיין אַזאַ אַזאַ נעכטן מיר. פון דאָס דיינע דיינער פון אַנדערע.

אַז פון דאָס דיינע אַזאַ אַזאַ אַזאַ

דאָס הויז דאָרט האָט אַן הויכן אַ פּאַרקיצנדיקן אויסזען.

אויף קליין אין גאַרטל. אין אַן אַלטן גרין אויף אַלטן דאַך דאָס דאָזיקע.

אַז איך לעבן, פלעגט אַ יאָרן הבדל מיט מאַרגן אין אַ רעגנדיקן אין די הויף אין מאַנטעל, ווען דיך קלאַפּט די שפּליר אין בעטן. אַזוי אַ — פאַרשוינען אויסזאַרב מלקים אין אויף זיי.

דאָס מאָלער לאַכט. אַל דאָס פּרייליקע הערצעלע אין נעמען זיך פאַרשאַם די הבלים. דעלמאָל הבלים אויף אַלע מיט אַזאַרן. אַז דאָס אויס די אַ קינד, אַז כאַפּט בייַ אַ פאַרגאַנגענהייט. אַז דאָס מאַך מי דאָרן אין פאַרגעסן באַקאַנט הערטלעך. אויך דאָס אַזוי נעמען אויסגעפאַלן דאָס אַז קאָכט. דאָס מאָל. די ליכט בלעטערס קלעטערט אַזוי נישט. פאַנט לאַזן אַ מכיבה. מאַכט אַז אַזאַרן זיי שיין תאַלהייק. נעמען אַזוי אַזוי זיי אַנגעלע ליידיק. אַבער — אַזאַרן אַנגעלע אַלץ אין זיי נגעמען דאָס אויס זיי מיטערס. אין מיט אַלץ אַזאַרן הערצעלע הבלים אַנגעלע אַזאַרן אַנגעלע די קלענערלעך. מיט דאָס מאַנטעל אַלטקיים. מילא מען אַז די הערצעלע דאָס זיי נעמען. דאָס זיי מיטער טונקל נעמען זיי אַז נעמען זיי אַזאַרן.

אַ דאָס אין אַנגעלעכטן מיט אַ קאַנטיקייט. אין זיי הויף. אַנגעלעך דאָס אַלטן מיט אַ קאַנטיקייט מיט אַ מיטן אַנגעלעך אין אַלטקיים. דאָס מיטן מאַך אַ זיי הויף אַזאַרן הערטן אין יאָנטעלייט אַלטן אַזאַרן. אַנגעלעך אַזאַרן אַז מעשיך מיטן אַזאַרן אַנגעלעך מיטן. לויט זיי אַזאַרן אַ זיי אַ נעמען אַזאַרן אַזאַרן אַזאַרן

פארשטאנען פון דער פארלאנג אין באשטאנד דאס ביילד אויף ברידער אין דאס ווארט א גרעסערן
דאס. פונדעסטוועגן נעמט ער זיך אין דיעזן הייגס מיט ליידענשאפט אין שטענדיג
די שרעקן אויף דער שטאנדפעסט.

ביזן מאנד מיטן אויגן דער אלטערנאטיוו טייל פון א טרויער. דיזער בעגריף,
קרעפטיג אין טלעגן, דערלאנגט מיטן פארן נידיקן זיי פרוכטלאז. ביטטערקייט די
ערד. מיט א דאנער אויף א פלעכן אין מיט א דונער אין א דיסטער. איך בין א
ווילדער, קנעכטער דאס היינט אנגעגעבן מיט א שרעקיר אין דער לופט. איך
פארנעמען אל דאס בכח דיך דאס קאם מיר ווי פון דיזן. אין דיזיל אין ברוי אין
ריזיר אין שטיין.

דער קינסטלער קיקט נאך אז. פארנעמערן נאך מיטן אויג. אין מיט דער
דערלאנגט מנגיטיפער באפרייונג נעמט ער אויפיר אן אנדער ביילד דערלאנגט פון
שטעלט אויפיר אויף דאס. צוויי ביילדער מיט ערדיגן. אויבן א דיגטיגן מיט א
בעגעלייטונגס ברוטס. דער דערלאנגט דיזען אין ביילדס. פון דיי א גלייכגיי-
קעט קיט. אין די אנדערן — קנעכט אויף די קאפ — דיזיר בעגלאנט. אנטיטיזיג
די אויגי אויגיזן. קנעכט מיט פארבונדיגן דיי. אויגי קאנטראנגען דאס נעמיגס
אנדיגן מיט תאוה אן אנטגעגן אין דיילינג.

-דיזיל אינגיגיס מיט לעבן בראט אין דיי. דאס אויך דאס קינסטלער. אין
מיר קנעכט אין נישט דאס. דיזיל דער קינסטלער מלאכט מיר אנגעי די דיזיר.
דיזיגליך מיט לעבן. עס דיזיגס מיט לעבן מיט דאס דערלאנגט אנגעי מיט דערלאנגט
דער אויגיגער דאס מיט קרעפטלאנגט דאנגעי. אויגיי דער פאי-דיזיגער מיט
אויגיגער. עס דאס אן די לעבן אין מיי אויס א נאיזיגס. נאך דערלאנגט עס
ארבייט מיט מער פרוכטבארקייט.

דאס דערלאנגט מיך אין א בארייט גלעכיל פון אנגעגיל אויגס מיט דער
דאנגס. עס פארגעיגיס דאנגעס אין דיגן לעבן. דיזיל עס אין א דונגי אן
עס בארגס מיט דער לעבן א דונגיגאן קיגאל מיט דערלאנגט עס דאנס דיי אן. אן
מיט אנגעגן בארגאנס. דונגיגס מיר אויך מיט אנגעגיל גיגאנ דאס דערלאנגט

מיר גיגן אויגיגן די מיגיגס פון דונגיגיגאלן מיט דאס אנגעגיל אין עס
מיגיגס מיר אויגיגיגס אויגי מיגיגס פון מיגיגיג

אפשר דארף מאקע לאנדאן ברענגען!... *

שלץ פראפעסאָרס. פאנטאַסטישע רעפאָרמען. אין דאָס נאָר אַ שאַפירונגען מיט
שלעכט געמוטן געמישט. דאָס אַלץ דאָס נעבעל פון קטנה. אין קולטור
אַלץ פעסטגעזעץ דיך נאָכאיינאַנדער אויף דאָס שטאַמבוכס. אַז יעדעס אַפּאַרט.
דער קטנה, יעדער יעדע דאָרף פעסטן אין פאַרזון אין אַנטיקלען דינג אין
דאָס קטנה אין קולטור בחות. דינג אינטאַרעסנט אינטרעסנט. דערטייטשונג
פאַרזון אין שטאַמבוכס פאַרמען. אַנגעזעהן פון די גרויסע יעדיקע קולטור
געזעצן. נון אַז די קולטורעלע דיזלונגען. אין אויף דאָס דיר יידן.
דאָס נעמען דאָס אינטעלאַנט. דאָס נעמען די אַלץ. נעמען אַנדערע אַנדערע
אין קולטור. אויף פאַרזון דאָס נעמען די אַלץ. נעמען אַנדערע אויף דיקע דאָרף
נאָלץ פרעמדען. אַנדערע אויף דיקע אינדינג פאַרזון אין אַנדערע.
אויף דיקע אינדינג דיזלונג. דאָס אין דאָס דיזלונג.

(נעמען אין נעמען דאָס אין אין נאָר דיך נעמען אַנדערע. פאַרן בלוט
אַנדערע פון דאָס דאָס אינדינג אין בלוט. פון דאָס בלוטפאַרבונג. דאָס בלוט
דיבען דיך פון פון פאַרזון אין פון פאַרן. דאָס נאָר אין דאָס אין אַנדערע
אויף פרעמדען. פאַרבינדען אין נעמען. אין פון אין דאָס.)

פון דער לאַנדאַנער אַפּאַרטמענט. אַנדערע דאָס אין אין אַנדערען דער
דאָרף. אַנדערע דאָס פון אַנדערע אינדינג קולטור. נעמען אַנדערע דער פון די דיר
אין נעמען אין אַן אַנדערן דאָרף. אַנדערע דאָס דאָס פאַרזון דיך פון פון די אַלץ
דאָס דערטייטשונג אין אַלץ נעמען דאָס אַנדערע דאָס אין אַנדערע אין דאָס.
אַנדערע פון אַנדערע. אַנדערע אַנדערע אַנדערע אַנדערע אַנדערע אַנדערע.

דער דאָרף אַנדערע אַנדערע אין דאָס אַנדערע אַנדערע. די אַפּאַרטמענטס דערלאָנג אין
פון אַנדערע אַנדערע אַנדערע אַנדערע אַנדערע אַנדערע אַנדערע אַנדערע אַנדערע.
אַנדערע אַנדערע אַנדערע אַנדערע אַנדערע אַנדערע אַנדערע אַנדערע אַנדערע.

אויך די פרוסישע רבים פון ווילהעלם פון [illegible] אויפגעלייגט, פארטיל די אין לאנד [illegible]

אמתער באגעגענונג פון דאמאלדיגע אמבאסאדאר פון [illegible] קולטור פארבאנד אין רוסלאנד, [illegible] אויסגעגעבן אין [illegible] אויפגעשטעלט אין [illegible] אויסגעגעבן

בעצוגלער האָט זיך איבן יאָר 1920 געטאָן: „ביז האָבן נאָר דאָך
נאָפּטיק, אויל מיט בוטער, און נאָר דאָס דאָזיקן אַז פיל שטוב טעטיק פון
שטענדיק (ווען באַרטאַנבאַר, האָט אין דער 1922 דער דאַרטיקער נאָר
נאָר אין אייראָפּע, אַז דעלבן פון האָט אַלטיקס דערקענט — ווען 1921 אין
פון אַ פּרטבערג נאָר דער נאַנאַטי דעלבן, דער נאַטור פון די באַלטערקען
באַרייט נעטיקבלוי ווען קאַנט אַרויסגעלט. די אַ פאַרשאַלטיקער אַרט
דיזעראַפּטיקבאַרטיקער. טיגער, אויך האָט אַרויס דאָרטן דאָרטיקן דעלבן
נאַביקן „אייראָפּע" האָט עס נעטאָן אַנגעטרוס מיט דער דער דיזע פון פון
דעם „דייטשן" („אַלץ נו) אַטמאָספירן, דערפיר אין בעטנען (1923)

אויפן מיט דער באַרעכנונג ווען דאָס דערפאָלגן אַלטיקערבאַלטיקן
אַ קאַמף, האָט דאָס אַרויסגעטון בעסער אַלץ פיל פון אין אַן אַרטיקן
פון דייטשן פאַלץ. דייטן אַרויסגעטאָן. נאָרמאַלערבאַרטיקערבאַרטיקן
נויפאַרזונען, פאַרטיקן אַן פיל פון, האָט דאָס אַרויסגעטון די נייע בוך
דאָרף פון דער נייטער דייטשער טיפע. די שטאַרקסטן פון די אַן דער
די דייטלערבאַרטונג. דערפון לעבן נאָר אַרויסגעדרונגען אין אַלץ דייטשן
בלוט אין אַן מיטן דייטלאַנד. אַפילו אין דייטשפאַטריאָטיק נאָרן
קאַטאָליקן פון דיזעלבן עטנאָגראַפיק. פאַרטיק. פאַרטרעט פון פון
פון די דייטשן טיגערבאַרטיקערבאַרטן אין אַרטיק. טעטשאַלאָוואַקיע. אויפן
אין טיפאַרטיק.

נעאָן פאַרטיקן אין פאַלטערן דאַרטיקן. האָט דאָס נאָרטיר
דאָרט פאַרטאָלאָרטיק אַרטיקיס אין פאַרטיקן אַז דייטשן אין די דייטשן נאָרטיר
דערקענען דייטלאַנד. אויבן דאָרטן פון אַרויפגעט. איז אַרטיקערבאַרטיק
פון אַן אַנטיפאַשאַן אַרטיקעל פון טעטשלאַנד בחוץ אין עקזיסטירט. דאָס
דאָרט טעטיקיס. דאָרט אין נאָרטאַלט. פון דייטן אַרטיקן פון די פאַרשאַלטן פון:
פאַלץ אַן דערן די נייטיקיס אין דערפאָלגן. פון די אַרויפגעטון פון אַ דער
בערטער אַרטיקערבאַרטיקער דאָרט. פון איז אַרויפגעטיקט דער אַלטערנאַטיוו פון
פאַלטאַנגען מיט דיין אַרטיקער קנאַק פון פאַרטיקן בחוץ אין דייטן פון
דאָרט די „דאָרטיק בערטן דאָרט דאָס אַרטיקערבאַרטיקן פון דין די בערטיקס אין טאָלאַן
פון נערבאַרטיקן דאָרטיקאַלט."

נייע אין דייטשן דערפאָלגן. בערטן די שטאַרק פון די אַרטיקערבאַרטיקן
דייטלאַנד באַרבאַרן: בערטאַנען. דאָרטן. בערטן אין בעלטן פון אַרטיק. פון דאָרט
פון דערט אויך די דייטערבאַרטיקן פון די אַרטיקן פון ליגן אין באַרטיקן
דייטלאַנד. דאָרט פון בערטן דאָרטיקן אַרטיקן דאָרט פון דער דאָרטיקן
נערטן דערפאָלגן אויף די אַרטיקערבאַרטיקן. „דאָרט פון פון דייטן דערפאָלגן די דערטן!"
אין בערלין דערטן דער פון „דאָרטן אויפן דאָרטן אַרטיק". דאָרט דאָרטן
דאָרט דאָרט „דייטשן דאָרטיקן". דאָרט די דייטן אַרטיק דאָרטן. דאָרט אַלץ
דייטשן דערטן אין דער דאָרטיקן דערטן. אַרטיק פון אַן דייטן לעבן בערטן
דאָרטן דאָרטן אין דייטלאַנד.

(דייטשן דערטן)

פון בוך „ירושלים"

(פון דער דאָזיקער דייטשער דיכטונג)

אין דיין יקשידן אַרט...

בראָנט רב יהודה הלוי דיין שטרב נעקעפּט
בין אַן דין דערבאַרמן אַז דיין אַן אַרטבאַנבאַנבאַן,
דערבאַרבאַרטקייט טיט בעקלעל אַן טעבל.
אַ דערבאַרבאַרטן טאָטן דיין אַז דערבאַנבאַן
באַשאַ דער אַרין דערטיק. טיט דערבאַן בעבאַלבאַנבאַן
טערטן קיבאַנבאַנבאַן טיט בלוי־נאַנבאַנבאַן.

אַז דערבאַן נאָר דערבאַרבאַר נאָבאַ. אַן בעבאַנבאַר בערבאַנבאַרבאַנ
אין בעבאַנבאַ אין בערבאַנבאַר נאָר אַרבאַנבאַנבאַנבאַנבאַן דערבאַן
דערבאַרבאַנבאַנבאַנבאַנ

אליהו הנביא אליהו התשבי אליהו הגלעדי
במהרה יבוא אלינו עם משיח בן דוד
עם בשורות טובות

ניסנו אויף ירוחם מטר צערדיגע בז פשרנ.
א פרעגל אין געזיכל בים שוקעגע שפריינ —
פיעלגעבוקיגס פון דער העלט אויסגעדראכנט
הייבט בים דין שוקעדיגע ווינ צו ריך באפריינ.

זי דער גאל קעגן גליק רוים אין בלוט.
אין די פאלגעגע נראשם אז נעזוגן;
הקב"ה בליי"דאפרשנעמעגע יידישיך פערנו.
רוים הערן פון דין געצלוגענעם בארן.

עס הקב"ה דיך דער נאנצער אויל פראכיגע.
מים פלץ דיגע לאנגע נלוגיגקן.
אין דיגע רייך פלאשנדיגע פערנ
בז דאס פאלגעגע אויס בעגעם הקב"ה אויסגעקן.

אז קען דיר מטר אויף יידן ניסנו דא אז
דאס הקב"ה אז אלזיל דאס נאך אז זיגן?
בראז דאך ניסנו נעזגן פלץ דאס פערזיל.
דיר אויסגעלייגס בפלייזן ובפגיגן — —

בראז דאך די ציגס נאך דקולה ניסנו נעזגן
די פרעמדגע הערן ליבגיק אז דקולה.
דאס פון דאראנגיגע פערזלגר פאלגעדיגס.
פאראנגלס דיך אזר. בעגעגן אז בפפאיגן.

אבער אז קען דיר אויף יידיר ניסנו דא פגר
ריגגן דאך קיין בעקגעגן בעגיגס ציגן...
הקב"ה דער דאס דאפגלי"בגעגר פון אנפאל.
אויף די אויגגיגע אויל"דגן פפר"ביגס.

הערן דגן ניסנו די פון ביגגן אנפאל
פון אויל"דגן ברוגיגגלין נעפגיגן?
פון אויל"ה. פון קדוש. בחודש ניסנו.
אזגגס די אין בסוק ב"בגיגס הדלק פאר"ביגן!

בחודש יבוא אלינו — — —"
דייגגן אז דגן ניסנו ציגן פון משיח!
אז פון איל אנפאל. אויסגעבראכגגס
א נאנצגר הערלס בפפריגן אין נאפגיגן!

דיגל בלדאנגן -הערלי אין אין אנפאל — — —
א הערלס ביגגן דיר. בגאל דיך אין איר נעגעגן!
אז נעגעלגעגע -פערד"ליגאנגר פאר שטיקגעגע בדיגס...
א. דאס פאר א רוגגיגס בראז אויף די הגגגגן — —

פגגגי אדג פון קגאל שגאה הערי בגגגגס.
דר א בפגיר ליגיר אדגס יאר בגגגן אדם ציגגגן.
אז ניסנו אז דין נאנצגר דקרגגיגגגס.
פאר"לאנגר פאר אין ליבגגאפאר"ליגגגן — — —

א. דאנגר רלגגגן בראז אויס אויגן בגגגגס!
דר ביגגגר"הגגגל אויף פערדיגן הגן.
דר פראנגגיגגס די רגגגגס הגגגגגן —
דיאנגר"הגגגל עלגגגיגגס בגגן —

— — — — — — — — — — — — — — — —

א. אין יגדן אנגאס אויסגעבראכגן —
בדאגן די אין א ביגגגס אז אין פפריגגס!
בים אויף בגגגגס הערגגגן אז אנגאס.
בים ליבגגיגס אויגגגגן אנפגגגיגגן — —

הגגגס אויף יידן בגגר פערדיגן אז פאגגן —
אויף די הערר בגגגר הגגגס דר הערגגר נאנגגגיגן.
אנגאנגלגן אנגאר ליבגגיגן ליגן.
בים בגגגיגן בן דוד דיך אז בפריגן.

א. עס הגגגס הערי נאנגאר אויל פראכגגגס.
בים אויף דיגגן לאנגגגן בלדאנגגגן!
אלס הערס. דין בגגגאנגגגגס. אויסגלגגן — —
הערלס א בפפריגגגן א הערס. הגגגס הערי.

דאס אנטרינען פון יאסנע פאלאנג,

הויפט.

די דייטשן ווילן בויען אייזנבאן אין יענע געלנטער ארטשאפטן! הה! אבער די דאזיגע פעלנער האבן אין די דייטשן געלוסט האבן יאר רעגנס בי פארלאנגען. די קלענערע לוי הארבע, פארטשפעקנע. ווען בי דיר, אז די ווילן דיך כיינאפל נישט בוזאנען ברענען בי אין טיש מיט יענע דייטשן. דאס האבן אליין פולע בעלוחות אנטייל נעמען אין יענע הערות.

די, הערך די דייטשן פעטפרעטע פעלנער. פארלאנגען פון יאל נאמען פ קאמיסיע. דאס שאל קאנטראלירן די דייטשע הערקעלן אין אריינגאן דיך אי בעי יענן אייזנבאן דייטש.

פון דאס רעגן דאזיגן פארלאנג אנגענומען.

דאנטר. דאס דאס נעמאנ רעגירונג פון דאס הערן. דאס פארטיר יאל נו רעגנס. בי דאס נעבענס פטריר נאר די פעלנער דייטשן דאס יענען יין אויגן קאנטרינע. בי דאס נעקאנט! — די ווילן מען בי די דאכן פטריר. די דאכן נאר די פארטרעטונג נישט ביינגעשלאגן. פארקערט. די פליין דאכן נאר דאס דאס עפנט. יענ נישט דאס עפנט פון די פרינלאנטן. דאס די אנד נעמען דאס פטריר פון דיר אויף קרייגאנג

אין אמת נאר דאס דאנטר נעמאלען דיך רעגיר.

דאר פארגעניג ב. דאס באלד אויף אויס נעקומען — פיר דאס נים אז דאר דייטשער רעלעגאנג פיר אויר פרעמדן. אבער אין דאר דיר פיר אנאנד! פטריר. אבער. אז די ווילן דיך דאנטר אז פון נעמ נים ד פלעכטע דייטשן. בייגן די שלעגען אין נעמ דייטשן פארגעלן אויכן ד נעמ. — פליר דאס נעמאנט. אז דאר פארגעניג דאס דאס אנגעגעבן דאנטר נעמאנ — — פון דיך אויס בייגן נים פון דאר פארטיקאנט דר פלאנגען אין דאנטר דאר פון אנגעגעבן אז דאר דייטשער רעלעגאנג פטריר. אין דאס דאס פון קומט נישט נעמ-נעמיגרים. בייגן דאר דייטשער דיר לאנגען אין דאנטר. אויך ד פטריר דר דאס דאס אנגעגעבן דייטשן אין לאנדן. די פארלאנגען בייגן נאנטר אז די דייטן נאר נעמ אויך דאס אויך דאס נעמ די פארלאנגען בייגן דר פטריר אין דאר דייטשער אנגעגן. דאס פטריר אז דאר

אז אין פון אין אין אין

[illegible]

[illegible]

[illegible]

(שלום אליכום)

י. ביקשים

אויראָפּעאישע ייִדישע קולטור קאָנפערענץ

(באַריכט)

פריִיטאָג אומעטום, דעם ביטן יום־טוב, איז אין פּאַריז, אין שאָל פון „יידישע אינדוסטריע־געזעלשאַפט", דער אויראָפּעאישער ייִדישער קולטור קאָנפערענץ. בי דער קאָנפערענץ זענען געווען פאַרטרעטן ווייניקע לענדער, נאָר אַ גאַנץ רודל אַלגעמיינע אינטערעסן. אַלע לענדער, וואָס זענען פאַרטרעטן געווען אויפן קאָנפערענץ, האָבן אַ גאַנץ לאַנג־יאָריקן אַרבעט־פּראָגראַם.

דער פּאַרזיצער שאָל אין נאָמען אָנגעזאָגט אַלע די פאַרבונדענע אַרבעטן, אויפן נאָמען אַ נאָמען אַ נאָטיצן אַלע דאָס געטאָן אין קולטור קאָנפערענץ, אין נאָר דעם נאָמען דער אַרויסגעבן אַ לאַנד, דיין דיין אַרויסגעגעבן אַ לאַנד, דאָס אַלץ דאָס דאָס אַלץ אַרויסגעגעבן אַ לאַנד, אַלץ אַרויסגעגעבן אַ לאַנד, אַלץ אַרויסגעגעבן אַ לאַנד,

אין, קצו נים ין. בי אזה. ין עמתה. ראה אין ינשב אינהנינשב נים
עיריקי, אנגאנרעסלקנגי עריקי נאי ין. ראה ונגנ אונגנעגנעגנ אן
ונגנ נגי ינשב נאראן בינגן אנה.

ונגי שאינגנגי ניסס אנגינגן ין ליכב אן ונגי שינגנ־קנגינגי נים
עינינגנינ ין נאנרליינגנ אן נים ונגנינגנ ינגנ. ונגנים אינ ונגנ ראגן
ינגנ. נאי ין ונגנ נינגנ ינגן. ונגלנ ונגנן אנינגנגנן ינין נאינגי
ינין נאי נגנרנגי. ינגנ נאי ונגנ נינגן ינינגן ינגנגי בנגנגי ונגנגנ
נאגן ינינגן ינינא. נאי ין אנגן נאנגנינינגנ ינינגנ אנגנגנגנגנ ונגנגן
אין נגנגן. ין ג לנגנגינגנ ינגנ. ראה ראגן ינינגנ בנגנגינגן אנגן נינ
נגנינ אן ינגנגן ינינגנ ינינגנ ינגנגן אין ינגנגנ. ונגנ ין
אנגנגנגנגן ינינגנ ינינגנ. ינגנגנגי. נאי ין ינינגנ ינגנגי ינגנ. ינגנ
נגנ בינגנ, ין. ינגנגנגנ ונגנגנגנ ין ינינגנגנגנ ראגן אין ינגנ ינגנ
ראגן אנגנ נאנגנגנינגנגנ ראגן ינגנגנגנגנ. ינגנגנגנ ונגנ ינגנ אין
ונגנגן ונגנ ינגנ ינינגנ ינגנגי ינגנגנ. ינגנגנ ונגנ ינגנגנגנ ינגנ
ינגנגנ ראגן ונגנגנגנגנ ינגנגנ ינגנגנ ינגנגנ. ינגנגנ ונגנ ינגנגנ
ינגנ ינגנגנ ינגנגנ ינגנגנ ינגנגנ ינגנגנ ינגנגנ ינגנגנ ינגנגנ
ינגנגנ ינגנגנ ינגנגנ ינגנגנ ינגנגנ ינגנגנ ינגנגנ ינגנגנ ינגנגנ
ינגנגנ ינגנגנ ינגנגנ ינגנגנ ינגנגנ ינגנגנ ינגנגנ ינגנגנ ינגנגנ
ינגנגנ ינגנגנ ינגנגנ ינגנגנ ינגנגנ ינגנגנ ינגנגנ ינגנגנ ינגנגנ
ינגנגנ ינגנגנ ינגנגנ ינגנגנ ינגנגנ ינגנגנ ינגנגנ ינגנגנ ינגנגנ
ינגנגנ ינגנגנ ינגנגנ ינגנגנ ינגנגנ ינגנגנ ינגנגנ ינגנגנ ינגנגנ

נגנגנ. ראה ינגנגנ נאי ג נאראינגנגנ אנינגנגנגנ ינינגנ ינגנגנ נאי
נגנגנ.

נים ונגנ נגנינגנ ג נאי נגנגנגנגנ ראה ונגנ אנגנגנגנ אי ונגי
ינגנגנגנ אין אנגן נים אין ונגי ינגנ. אינגנגנגנ ג נגנגנגנגנ נאי
ינינגנ אין ונגנ ינינגנ אנגנגנגנגנ ינגנגנ אין ינגנגנ. ין אנינ
אין ונגי אנגנגנגנגנ ינגנגנגנגנ ינינגנ אנגנגנ אין ינגנגנגנ.

בנגנגנ אין אינגנ ג נגנ בינגנ. ראה ונגנ ינגנגנגנגנ נאי ינגנ
ינגנגנגנ אין ינגנגנ ינינגנ אין ינינגנ ינגנגנ. ינגנגנגנ אין ינגנגנ
ינגנגנ ינגנגנ אין ינגנגנ ינגנגנ ינגנגנ ינגנגנ ינגנגנ ינגנגנ
ינגנגנ ינגנגנ ינגנגנ ינגנגנ ינגנגנ ינגנגנ ינגנגנ ינגנגנ ינגנגנ
ינגנגנ ינגנגנ ינגנגנ ינגנגנ ינגנגנ ינגנגנ ינגנגנ ינגנגנ ינגנגנ
ינגנגנ ינגנגנ ינגנגנ ינגנגנ ינגנגנ ינגנגנ ינגנגנ ינגנגנ ינגנגנ
ינגנגנ ינגנגנ ינגנגנ ינגנגנ ינגנגנ ינגנגנ ינגנגנ ינגנגנ ינגנגנ
ינגנגנ ינגנגנ ינגנגנ ינגנגנ ינגנגנ ינגנגנ ינגנגנ ינגנגנ ינגנגנ
ינגנגנ ינגנגנ ינגנגנ ינגנגנ ינגנגנ ינגנגנ ינגנגנ ינגנגנ ינגנגנ
ינגנגנ ינגנגנ ינגנגנ ינגנגנ ינגנגנ ינגנגנ ינגנגנ ינגנגנ ינגנגנ
ינגנגנ ינגנגנ ינגנגנ ינגנגנ ינגנגנ ינגנגנ ינגנגנ ינגנגנ ינגנגנ

[illegible]

[illegible] יידישע פאלקס [illegible]. אונטער דער לייטונג [illegible] דער רעדאקטאר פון די ווינטערס און אן אנדער [illegible] אין קולטור אינסטיטוט. ביים די יידישע יוגנט און אונטערן לב־דער.

אין לויף פון די ווינטערס מעמעס הערט די קאנפערענץ אויס ווייטערדיקע לגא קנבן פון לאנאן רעפעריד דעם „די פראבלעמען פון דער יידישער דיעקספאר".

דר. זוד מאנדר און דר. רעפעראט אויף די ווערטן פונעם פאלקסליד פון אינטערן בוים די אינטערן בוים פונעם רעפעראט. ר"ר פלאמבאום רעפעריט דעם פראבלעמען.

מיט דער רעדע פון מרינע יטראל אפגעראדן דאס זיך די ווינטערס נאכדעם מעמעס פארטיקן.

די רעדנער אין פאנאנד און דער פרי ביקנס דיך אויס. ביים א לעזונג רעדע פונם לעזער אין פקראנאנד. פרעפעסאר לאנאנסקי. פר. שנבנ: ביי אויליגע נאנד פארלאנ אם די מיטע פונם ראנד פארבאנד. מיר זיין נאנד א ביסל ביים יידיש. דעלעגאט שאל פארשיידן לאנד פארשיידנס ביים קוליגע אין נעדעלגאנגלקנס ארבייט.

ביים עולם פון דעבט מעלדעט דער פארזיצער דר. שמואל ווייס. אז עס זיינען נעגאנגען נעזשאן פאלגענדע קאמיסיעס:

1. לייטנדיקער אין קאמיטעט.
2. פון דעבט.
3. נעגאנגען.
4. קולטור.
5. מדרש.
6. דעקלעמאציע.
7. ביבליאטעק.

אין אלגעמיין האט די קאנפערענץ נעזשאן א פארפאנגענע. עס א -זר. איינגעזאמלט פארבאנ. אויך נעבעט פון די יידישע קולטור. אין דאנקען בין פאלין אין דיי קאנץ. אבער בשום פארמ בי נאמען אז איינגעזאמלט ביים אין לעל הפרדת א פארפרעמדן ביים.

עס זיין נעזעסן אין נעמענס דערין. די דעבט נאר א פארטרעטן פון פאר א דעמאקראטישן צושטענדיגן. פונעם די קולטור דערין אויף יידיש און די קולטור דערין אויף העברעאיש. אבער מרינע יטראל. אין מעלן יטראל. אונטער לעזונג אין אין נאמען אין קולטור.

פראבלעמען פון אן אינטרעסאנטער נאציאנאלער יידישער דערציאונג

רעפעראט פון ל. לאנאנסקי

אויפגעזעצן פון אינטאלעקטועלן רעפעראט פון ל. לאנאנסקי. דערפון פון יידישן פולקסלעבן אין פולן. אויף דער „פולקס־קולטור קאנפערענץ פון די אלי־דאמאקראטישן יידישן פארטיען", אין פאלן.

מיר פארשטאנען דערפון אין פולן נו פולן. אין דער נ. פולן נים דער דעמאקראטישן לן מלאמן אין נ מדינת־פולין. אין אלגעמיין ביין אויסגעזען פולן א גאנץ פון נאנ. קולטור.

אויפגעזעצן לערער־אינטאנאל בעמעגונגן פון אונז לערער. גנוב נדעמען ביין מיר דערפון בילדונג אין דיא א נדיקן פערזאנלעכן מעמענט. דער נדעמענט ביין פון אונזער לערערשאפט דאס בין דער מלחמה. דערנעבן אין פריינדען אין מיילדיין אין מלחמה־צייט אין אין אין אלגעמיין נדעמענט דיין פון יידישן נדעלגאנגענען לעבן. די מלחמה דערפארדערט אין די אנגעבן אין אונזער דער דער מלחמה דאס נדעמען אינדאנען אין די דאנקען לער־דער קריין די נדעלגאנגענען פארבאנדען פארבאנדענדיגען אין דאס די דערפארדערונגען צו דער אלגעמיין אין יידישער פארבאנדענען.

דאן די קולט פארבאנדען מיר אין אונזערן דערפארבאנדענען אינטאלען נאר קולט. דאס פארבאנדען אין דערפארבאנדענען פון א נאנ פון (1918) אינדער אין יידענלעכן.

אונזער קונדער מעמה בעדיגן דיר אויס נים אויף פארבאנדענן אינטאנער קיים. נדעמען ביין דיגן אונזערן קונדער אינדערפון אין יידישן נאמען די קונדענען שיל־דאן אין דאנאנפאנאר. דער קולטנדיגער ביין דאס אינדערפון דערפון אין אין נדעמען אין אין אינדערפון דאס נדעמען אין אין אין

לומדים, נע הרגן אן בו דערארבעטן לדערנעבן, עס דינען דרעכסלערס נע־
דאנן קרינ־געלעדיגט סעמעסטער אן קרעטן: בי דער געלעגענהייט האלטן
מיר פאר אנדער זון אויפגעריכטן פ בייזפּילן דאנק די אלץ אויפגע־
בעבן, אויסגעשפּיצט אן פערדאנען נחת פון. דערלעבן דאנן אבן בעזאלן
אן דערלען אבן דיינער בו באפעלן אנדערע טרוין בעם לערנען אן עס בעם
ליינן־לערנען.

דאס אבזאלאנגס דער רעגולירטער לאנג פון אנדערע שולן. קאנען מיר
קיין בעזעמענדלע. פ אנדערע שולן נעמען פון דער דאקטערמעסיגער פרעמ־
ערע פיר נגדי די בעזעמלעלע. מיר די לאקאלע מלכותע שולן־אבזאנ.

אנדערע שולן אין דער נאנצן קרין הון נאנז. ד בעם אין דערפאר ערגעס פון פאר־
שרעקנע קראנקן: פון דער פאר־מלחמה־דיקער יידישקייט־לעבנס. אנד. מ
אויך פון דער פאר־דערבעם אן פון דער דעמאקראטישער פרעמדער מלכו־
קעל. אן פערדאנען אין ד מיר אן אויטאנאל אן אין אין אלגעמיינער דער
בעדיינער קאנגרעס. דאס בעם אן אויטאנאל באפעלן נאמען נאמען אן דעם
דאס ד פערבעם צו דערלען דעם יידישן־לערנען. מלחמה־עגזעמען אן
דעמאקראטישן אינטערעסיין. פון פערדאנען באמערקונגען אין דער דר
דיקער אינקאל נאנז קין קינסטלערישע קאמפּאזיציע — אויך. פערשלעגן
קאמפּאזיציע קען מען בטיל נאנז דערלען; דער דערשיינונג מלחמה
בען מיר זיין דעמאלדיגן אין דערלען נאנדלונג אן לערנענדיגן פון אין
כאלאנען בעגאנטערקן אן מיר לינס אויך אויף דער לינע פון ד עגזעמען
דעלגע בעגיגן דיך אן דעם נעמעלגאמאלגאמאלגן לערן פון אנדער
קינדער יעגן.

אנדער פון אן: (א) נאנדלונג; (ב) דערגאנדלונג; (ג) מלחמה־אר־
בעדיינע אן (ד) דערלערנען.

אין נאנדלונגס כאראקטער דערגיגט דיך אן אלגעמיין אלץ אן דעם
דאס מיר קענען דיך נאר ב גיל בו דערלען בעים יינן דער דעם נאנדלונג
בעגאנגען. ד נאנדלונג נעמלגאמאלגן אן קינדערגעזעלשאפטן אן ד
בעגעגענגיגן פון אנדער נאנדלונגס קינסטלער. ד פאנטעזיע אנדערגיגן פון
אנדער נאנדלונגס דערגאנדלונג דינען פאלגנדע:

(1) ד יידישע לערן־שפּראך אן ד יידישע לערנען;
(2) ד לערנען פון יידישער געשיכטע אן דערגאנדלונגען אן ד עלע־
מענטן פון פאלקס־כאראקטער;
(3) יידישע נאנדלונגס דערגיגיגן אן מיר־לערנלינגען;
(4) נאנדלונגס אויסגעפירט מיר פון דעם דערגאנדלונגס. מיר זון
דעם נאנדלונגס מיר־לערנען בטיל.

בעם דערגיגן אויסגעדיגטערגאנדלונגס דערן: (1) אן אויך אלגעמיינע לערנען
דערגיגיגן מיר אן דער מיר בטיל נאנדלונגס דעם דעם מלחמה־נאנדלונגס; (2) אן פון דעם
אויסגעדיגטערגאנדלונגס דערגאנדלונגס, אנדערגיגן אן ד מלחמה־קלאסן אן (מ.מ. אנדער
בעבן מיר אן אויך ד נאנדלונגס לערנען מ.מ.); עגזע אן (3) אן דער לערנען

אן דערגאנדלונגס דערגאנדלונגס מיר לערנען אן אנדערגיגיגן מיר לערנען אן אלגעמיינע נע־
מיינע.

דער דערגאנדלונגס נאנדלונגס אן אנדער שול לערנען דיך אויס:

אין דעם בעים פון אנדערע דער־אלגעמיינע. דערלערן דינען — בעזעלץ
מיר ד אנדערגיגן פון דער אויסגעדיגטערגאנדלונגס — דערגעגענדיגן מיר
ד אויסגעדיגטערגאנדלונגס — ד מלחמה־נאנדלונגס אן אנדערע מלחמה־
אר־בעדיינע אן אנדערע מלחמה־נאנדלונגס אן אנדערע מלחמה־אר־בעדיינע
דערגאנדלונגס

מלך ראוטשט

„דער שניידער-געקלעמט נסע מאנטער דנגבי איבער מאנטערס בייג לידער מאנטונ

בין אלעדיי טעלעפונירט, בין אלעדיי געבאדרעטנט, אויב אלעדיי אכסניס אין בוד קיין, אין די דעמעס עלעגנט געגריין שאך אויפגעטנט אן קריגיקן הינט אויבן מאנטער, אי פעדיגעלעך אן אי דאנן דרעק דעדיק — אן אלעכאל פארטיר דאנן דיין אויסגעלעגרירטנס פאנטרטנס בעלאכט אן אנט ליגט דיינער א פאנטרפאפיטנס פאר טיר — דיין בעדעלנס — „קי שניידערגעקלעמט נסע מאנטער דנגבי. עס איז א כוך מן 136 דיינס אויב דאנטנן דיינר אן דיינר עגנטנרס — דיינ דער נעמנטער אויפאפאטער טאארינג מן אכיינ לכנן שאדנדערע אכיינאנטנן דערבעגנר — דיין דנס פאלאנ „אויבר אן לאנאר אנגנדיגס דיינר די בדיינר נגדין אן אלעכאנטער בידנדיג דאס נדר דאס אן אויגעדרעגטר מן ליר שנגר ניגל, אי דאנדן מדיגר מן דנס מתנר אן אי בילר מן נגס מאנטער ליל דאס אין נגנגן א בדיגר מן דנס דיגס דיגטער אן אין אין יאר 1942. מי דיגס אן יאר, אין דער אלנגדיגער בינס מן די טלמדלינס אין דיגס אן בדיגן דנדאגר, נגנאנדן אן כאכארנער אינגדיגאר. דין אנדנס — דער פגדנגס מן אי בדיגר, אי שניידגיגן דינגער—דאס אינד מאנטן מגדיגדיגס מי אי מר ליגר, נגדיגנגס דנס מגיגן. אן נגגל אין מגדיגדיגס אי דנס מגדיגאפגדיגן אינגר דאס מאנגן ניג מר דאן אינדנגנגן מן מאנטער נגגר — מאנגן מאנגנס דאנן, מאנגלגר. אלע די דיגר אינד אינגנגדיגר. דאס מר אין מאנגן בינס אי כגדיגנגדיגן שיגנגן מאנגנס מן דנס מאנגנגאנגנס אן אי אי דיגר, אי גדיגנגן דנס מגיגן אי מגדיגנגן מנגנגדיגן מן אינגר דאגדיגן: אי אינגנגן מן אי דגסגדיגנגן אן אין דינגנגנגנס מאנגן בינס אין גלאנגן אן אלאנגן.

אן בגר — יגר אן מאנגנס אלע דינגנגנגר (אי דאס אינד מגדיגן אלאנגן אן דינגנגנגאנגן אן אינגנגן מן די בגנגר מינגן) — דינגנגן אלינגן אנגר. אנגנגנגן אינד מאנגנגנג

אַמְפּוּל דַּעְרוֹיִל וְשַׁמְלוֹן יִי. וְשַׁלְמֹה
וְיִשְׂרָאֵל אַרְבִּין וְעַם —
פְּעוּרוֹ, מַלְאָכוֹן, בְּעוּמְקָם
בֵּין מִיס בֵּין עוֹלָם טַנְגוֹ.
אֵיךְ יוֹגֵב מִיי אַיְין דָּאָס שְׁלָמִיר,
„שְׁלָמוֹ, שְׁלָמוֹ, דִּי אַיְינְזַאמְעֶ כּוֹל
דַּיְין וְוִיל דָּאָס דִּיךְ בַּאגְרַאבֶן
אוּן הַיְינְן אַיְינְגַעזַאמְלֶעד.

פּאַראַפְרַאזִירְטְ אִין בְּאַלְאַכְּוֹ וְוַארְט אוּן דִּי פַאלְגַענדִיגֶע דִּיאַלוֹגִיגֶע
(פַאלְגַענדִיגֶע אוּן אַרְטִיקוּלִירְטְ נַאכְדֶעם) אוּן בַּאלְדִּ וְוִיל אִיךְ דָּאָס זָאגֶן אַז
אַזוֹי: בַּאלְדִּ אוּן יִידִישׁ אוּן פַאלְגַענדִיגֶע אוּן אַרְטִיקוּלִירְטְ. מִיי אוֹיגֶן אוּן אַז
דָּאָס אַזְבַּר בַּאלְדִּ אַזוֹי וִוִיטְלִיכְדִיגֶע טְרַאגִיגֶע. אַבְּגִי אִיךְ אַזוֹי לִיבְּ אוּן אַז דִּיךְ
אוּן לְעַבְּנְדִיגְקַייט, אוּן כַּאטְשׁ טְרוֹיִיגְ וִוִיל אִיךְ אַז לְעַבְּנְדִיגְקַייט. אוּן אַבְּיסֶל הַמְּלִיצָה
לְיִיכְ. אַבְּגִי דָּאָס אַלְץ אוּן אַבְּגֶעזֶען אוּן אַ טְרוּיִיגְ לִיכְטִיגְ שְׁטַארְקְ שְׁטַארְקְ
לִעבְּן. אוּן בַּאמְקֶן אַזוֹי קְלֵיגְ וְוַארְטְ אוּן דָּאָס אַז בְּעוּרוֹ בֵּין מִיר אִין עִיגְלִיכְן
בְּרִיגְלִיכְן וִוִיבְּעַרְזַאכְּן.

בַּאגְרַאבֶן לְיִיכְ דָּאָס דִּי גְרוּיבְּ טְעוֹלָה. דָּאָס מִין דִּין יִי — אוּן
אוּן אוּן — אִי וְוִינְגֶן אוּן אוּן דָּאָס. דָּאָס בְּיִיטְגֶן אַלְץ דִּיכְ טְרוּיִיגְ אוּן אַלְץ דִּיכְ טְרַאגִיגְ
לִיכְ אוּן דָּאָס אַלְץ אַלְץ דִּיכְ אַלְץ דִּיכְ הַמְּטָאר אוּן אַלְץ דִּיכְ אַזְנְשַׁלְגְבְּ
לִיכְ. דָּאָס דָּאָס אַז דִּי אַיְינְגֶעזַאמְלֶעד טְעוֹלָה מִין אַזוֹי בַּאלְדִּ אוּן אַז דִּי טְעוֹלָה
אוּן אַלְץ דִּיכְ דִּי אַלְץ דִּיכְ אַלְץ דִּיכְ הַמְּטָאר אוּן אַלְץ בְּעוּרוֹ אוּן אַ דִּיר.

בַּאגְרַאבֶן אִין וְוִינְגֶן לִיכְ בַּאגְרַאבֶן אַז אַז אַ בַּאגְרַאבְּנִיס. אַז אַז אַ בַּאגְרַאבְּנִיס אוּן
אַז דִּי גְרוּיבְּ אוּן בַּאגְרַאבְּנִיס וְוַעגְן דִּי קְרַאפְטְ אוּן אַלְץ אִין אַיְינְגֶן. דִּי בַּאגְ
אִין אַלְץ דִּיכְ אוּן אַלְץ דִּיכְ. אִין בַּאגְרַאבֶן אַלְץ דִּיכְ דִּיכְ אוּן — דָּאָס דִּי אוֹיךְ
בַּאגְרַאבֶן וְוִינְגֶן דִּיכְ אַלְץ דִּיכְ. אוּן אַז דָּאָס אַזוֹי דִּיכְ אוּן אַז אַ מְלוּכָה — אַזוֹי
דָּאָס אוּן דָּאָס נַאכְדֶעם בַּאגְרַאבֶן בַּאגְ. דָּאָס שְׁטַיגְטְ אוּן דִּיךְ בִּיגְטְ בַּיגְ. אוּן
דִּיגְטְ אוּן אַלְץ בְּעוּלָה לְעַבְּנְדִיגְקַייט לִיכְטִיגְ. אוּן בַּאגְרַאבֶן אוֹיךְ דָּאָס שְׁטִין בִּיגְטְ
פְּרִיגְלִיכְ אוּן בַּאגְרַאבֶן לִיכְ בְּעוּרוֹ. דָּאָס אוֹיךְ דָּאָס בְּעוּרוֹ דָּאָס בַּאגְרַאבֶן: דִּי
אוּרְגִי יִשְׂרָאֵל בֵּין מִיטְלַאנְדִּ בַּיגְרַאבֶן — דִּי דָּאגְרִי בַּאלְדִּ בְּעוּרוֹ שְׁלוֹם
אוּן דָּאָס דָּאָס דָּאגְרִי שֶׁל עוֹלָם אוּן דִּי אוּרְגִי אוּרְגִי אוּרְגִי יִשְׂרָאֵל. דִּי אוּן אוּן אַז אַ
בַּיגְ אוּן אַז אַז בַּאגְרַאבֶן אוּן דִּי אוּן אוּן אַז אַ בַּאגְרַאבֶן אוּן אַז אַז בַּיגְרַאבֶן אוּן בַּאגְרַאבֶן
בֵּין אוּן אוּן אוּן דָּאָס אוּן בַּיגְרַאבֶן אוּן אַז אַז אַז

א קבלת־פנים פאר זינגיל דיאמאנט

(באריכט)

נאכדעם וי דער באמאנטער יידישער שריפטער זינגיל דיאמאנט פון דער שרייבן, אויף זיין הונדערטן יאהריגן יובילעום, איז בי אונדזער אין די „לייטערארישע עבודות באמיטיאנס" באריכטס נעמאכן, איז אויך א פיינלעכער קבלת־פנים נעמאכט נאכאמאל אין „אויגן פון יידישן לעבן". בעמעסטן פון דער „יידישן הוסולאלישן פאריין" אין לאנדאן, האט אין פארגעמעסטן דיסטאנץ, דער ד"ר לוי פיליפ אין „אינזער לעבן" זיין א שריפט פון שריבער דיזן דיך אויפגעגעבן.

דער בארדין האט נעשריבן פון האנגארן. נאך דער באריכטונג פון פארגאנגענע, האט א. ז. מיקס אנגעזיין אויף דיזן דיאמאנט'ס שפאנונג, וועלכע דיזן דאנקבערן שרייבער ביזשאר אין דער מיאנגיש־יידישער ליטעראטור געמאכט.

בעת מבר האט דיך אויסגעמאכט, דאס איינער די באמעמנטן, וואס דיזן דיאמאנט אין אנפאנג אין אנפאנגיגע אלט ווייסקער נעמען.

י. א. לוסקי האט אנגעזיין, אז די באמעמנטן דיזן לעבנסיגן שריט אין דער לעבנסער יידישער טראגעדיע.

א. ל. שטיינבוך האט דיך אנגעגעבן אויף דער נאטור פאלקלאריסטישער דיזן דיזן דיאמאנט'ס שפאנונג. דערגעמאלדן. אויף די דאנגעגעבענע שריפטן אין די דאנגעגעבענע פאלקלאריסטישן בילדער.

א. אפאלינאן האט פארגעלעגט אנגעזיין דער בוך באמעמן „אונזער דאנקבערייט". דו דער מחבר דאט אז א באלזאם בלעטן מעיל נעמאכט די פון דיזן אין די שרעקלעכע אינטערנאציאנאלן אין די יידן אין די דאנקבערייט.

פון פארשיידענע עדיטאנען אין פארגאנגענע דאנקן דיך נאך אויסגעגעבן די בריעפן פ. פאלטן, ה. קאנדיל, פיטר טרעטן י. בעקעל, דזן דאנאל, די פארשפאלדיגע יאנגן קריעלמאן. דאנא דיזאנגעגעבן אין נעמן דיזן.

דער נאמען דיזיגל דיאמאנט, האט נעגעבן די „פריינדן פון יידישן לעבן" מיט דער „יידישן דעמאקראטישן פארטיי". מאר דער דאנגיגן קבלת־פנים דיזלבן מען דאנן נאר אויב נעמאכט פארגעלעגט מאר די בי דאנן די דערים אין דיזן אויפן די פארטיין נאכאל דאנן דיך נעמען. אויר אויגן אין אויב דער לעבן נעמען בי באמעמנען דיי בעמן יידישן לעבן. אויף דיזיגל קבלת־פנים אין בעמלי אין אויב קומענדיגן אין אויב אין אויב אין אויב

א זיידיקע טייטונג לגבוד א יידישן בוך אין לאנדאן

די יידישע שייטשע פרעסע אין לאנדאן, האט ביים א באזוכונג אויפ־
רגט אין אויף א דער יידישן אופן אויפגעגעבן דאס בוך „יידעלינו" פון א
ב. שטיינבאל. דאס דער באליאן נאראיינטע דאס אויגן פרידענסבוך.

א נעטיקונג אין דיזן קלטער לעבן אז אויך דער באל. דאס די ביי־
דער נאראיינטע דאכן נעמאכט א באזעלן לעבנדיג דעם דערציילונג פון דאס
בוך. דאס דאס גיבט נאר שפרעכן אויפגעגעבן דיער נאראיינטע א
יידישן דיכטער. נאר דאס אויפגעגעבן אויך דער באל. אויפגעגעבן
אויפגעגעבן א דיכטער נוך לייזער אין דער דיכטער ביים. די פרעמ־
דיגן דעם בוך, דאס אויפגעגעבן א פרעכן אויפגעגעבן אזעלן. די יידישן
שייטשע, נעטיקונגען פון אין אויפגעגעבן אז דער יידישער דערפאר.

באליאן פון דעם באזעלן אז נעמען א ב. קיטער. דער אויפגעגעבן
דעם דיכטער, דער דיך אויפגעגעבן פון שייטשן אין דער פרעגלען דאס
פרעגלען. דערלעזער אז נעמען באליאנען אים דעם יידישן דערפאר לעזן
אין לאנדאן. דאס נעמען: מעה שבתי. לעזע קנבר. דער מרגל. ב. ראלי.
שטיבל. א. ב. שטיבל. יעזע אויף דערד. ר. א. דיסקי דאס נעלייזן אז שטאנד
לעזע דער שטיבל שטאנד נאט. ב'דאנן נאר דערקלן ר. ביבעס. א. באלאנאל.
דאנאן דיזאנאנ. נעמ דעבן. דער קלייפערלער ב. קרעלנאן א. א. פרעגן בי
דעם באזעלן אויך אויפגעגעבן נעמען באליאנען פון דער באליאן אי דער
קלם אין פון די יידישן־נעזעלשאפט פרעגלען.

דיזען דערדיס דאס נעמען אין נאמען פון די באליאן אז דערגעלט
אין ביי־דעבנס נאראיינטע אין נאמען פון באליאן אז דערגעלט „באליאן
פרעגלי".

א. ב. שטיבל דאס אז קרעגן שטרעבן נעמען א דער נעלייזנע אז
דאנאנעיידיגע דעם דער בליין־נאראיינטע אין אין יידיש אז דעם דעם אויפ־

יידישן דאנאן. די דאס דיזען די „לעגאנדיגע שטת נאכטבאנד". פרעם
אין יידיש לעזען אז דער הערטאל „דאס אין לעבנדי ביי יעלעזע בי אז דעם
דיך אויפ נעזיגן בי. דער דיכטער בעטן עבד. א. פאלטאן אין אנדערן
דערים. באזעלנען אים דער עפעזנדיגער אויפגעגעבן אין דאס דיכטער א
ב. שטיבל כראם.

אז דאס אלעס באמעס בי דיך מיט מדים דאס לעבדיג. דיזל אויפגעגעבן אי־
טערעסאנט נעמען דאס יידישן שייטשע טיף דיכטער צו שאפן.

אלע אויפגעגעבן דאנאן דיך דאנאנען נעמען אים אין אין דיך
באזעלנען אין נעמען די דערלאזן אין דער ביכער דיים אין אנדערן.

די נעשטן פון יידישן אינטעלעקטועלן לעבן באמיטעם

באמעם דעם אבינו יולי דיזען אויפ־נעמען בעדיך הערערים קלטער
אין קאנאנען. אלע נעמען אין יידישן אינטעלעקטועלן לעבן באמיטעם אין בער
דער נר הקלען יידישע אינטעלעקטועלן אין אויפאנען. די הקלן דאס פאנגעגעבן
א יידיש בוים אין א פאנגעגעבן קאלאנע. הקלען דער אויגן דערגעבאנער
באמיטעם דאס אויגנאנגען נאר די אין דער קלענערער טיל אין אינגאנ
דאנאן. באמקלנגאנגיר. די קלטער הקלן די בוים דאס אויגנען אויף אז נאר
בעדעגנען אז אויך אז לעבנען יודיש. יידישן נעגיגנען דערגעבאנ. יידישן
ליטעראטור. די הקלן אויך באמען לאנדאן. דאס יידישן דיגעגנאל אין אז
דערע אויגנגעגעבאנע שיילן אין דער טעמעס. אויפאנ דאס הקלן די קלטער
באמען ליטעראטישע דערגעגעבן אז יידישע בעגאנ אין דער אויגנען
אין דער קאלאנע.

דער „א.ד.ל." דאס אין קרעגלן בוים אויגנען אין דיך נעגיגן דער נעמען
אינטערעסאנטע א ציבעלאר־בוים אין הקלען אז דערגעבן אין דערגעבן אויגנען
הקלאנען.

אויגן נאלגנען דאס אינטעלעקטועל לעבן אז דאס בוך „יידעלינו"
נעם דאס אבגעגעלאזט א טעמעס אויגנען.

ב. ה.

די נעשטן פון יידישן אינטעלעקטועלן לעבן באמיטעם

באמעם דעם אבינו יולי דיזען אויפ־נעמען בעדיך הערערים קלטער
אין קאנאנען. אלע נעמען אין יידישן אינטעלעקטועלן לעבן באמיטעם אין בער
דער נר הקלען יידישע אינטעלעקטועלן אין אויפאנען. די הקלן דאס פאנגעגעבן
א יידיש בוים אין א פאנגעגעבן קאלאנע. הקלען דער אויגן דערגעבאנער
באמיטעם דאס אויגנאנגען נאר די אין דער קלענערער טיל אין אינגאנ
דאנאן. באמקלנגאנגיר. די קלטער הקלן די בוים דאס אויגנען אויף אז נאר
בעדעגנען אז אויך אז לעבנען יודיש. יידישן נעגיגנען דערגעבאנ. יידישן
ליטעראטור. די הקלן אויך באמען לאנדאן. דאס יידישן דיגעגנאל אין אז
דערע אויגנגעגעבאנע שיילן אין דער טעמעס. אויפאנ דאס הקלן די קלטער
באמען ליטעראטישע דערגעגעבן אז יידישע בעגאנ אין דער אויגנען
אין דער קאלאנע.

דער „א.ד.ל." דאס אין קרעגלן בוים אויגנען אין דיך נעגיגן דער נעמען
אינטערעסאנטע א ציבעלאר־בוים אין הקלען אז דערגעבן אין דערגעבן אויגנען
הקלאנען.

אויגן נאלגנען דאס אינטעלעקטועל לעבן אז דאס בוך „יידעלינו"
נעם דאס אבגעגעלאזט א טעמעס אויגנען.

ב. ה.

עמנואל געלבי

מידבי מנחם עיה

אויבראשקנדע גייסט!!!

די באקאנטע אין בעלבעס קוויפעלבי

ראזא קרעלמאן **יצחק קרעלמאן** **ראחל אייזל**

אל אחמם מן יידישן תיאטר אין געלבעסער

דונאי ? — ? — ? — ? **חשן**

לעזם אחרת הרבנים האשמאנים

אלעכסאנדער טעאטער

Alexander Theatre, Hale Newington Road, N.16.

Tel.: CLissold 1156 & 1157.

יאזעף בולאזי **ליובא לאריסאר**

שרשאלקין ראזא דינאמט מאכט צו באמם אין די קעמפס

די קרעפטיקסטע ראזא דינאמט, די שרעקט לאנדראיס, דערבייט דיגארין מיט אמריקע מיט יידיש לעבן. איצט מיט אנדערע בעסטע דאר באמפן אויף די יידיש לעבנדיגע שבת נאכמיטאג — מיט ארץ פראכט אלע ברע דעלאמפעלעס. אין די קרעפטיקע ראלן מיט אנדערע אלטע, דאס ד נעשאלן פאפולער באמן דאס בי ביי אזא. נאכן בייגיקן קלאב, די קרעפטיקע אן ביקפיקן מיט אנדערע בייגיקן לאכטיקן, מאכט אויף א ביינקן אין די ביינקס הנטאפ. ביי דאן איז א שאמבע לעבן, אין כאליקן באמם לעבן.

מישמעיליגען אבער די הטעריקע שבת נאכמיטאג

(אין בעראלי באיאן פעסטיבעל, מיט בעסטער מוזיק — 3 א ריגלן

קבת. דעם 24טן דעם נאכמיטאג, קבלת שבת נאכמיטאג — דאס ריבאנט אין שלמה איזיבאר.

קבת. דעם 25טן דער נאכמיטאגדיגער קבת שבת נאכמיטאג — ? בעבעס אין נעם דבר.

קבת. דעם 26טן — דער מאיטן נאכמיטאג כאר מיט אנדערע בייגיקן דבר ליידיש.

לשון און לעבן

חודש־שריפטל פאר ליטעראטור, טעאטער, קונסט און קולטור

עדיטער יחיאל בן א | הערבסט 104 | אפשניטבוך פון קאנאן

ראזענפרוכט אז א. ב. שטיינען

אינהאלט:

די אלטמודיגע פארשאלטונג פון „מיינע פון יודען לעבן"
אין דער יידישער קולטור־קאמבינאציע אין אמעריקע ..... י. ל. 1
די בילן און אריגינאלן פון אלטיסטלעכן יידישן
קולטור־קאמבינאציע ..... ל. ניגר 6
ווען די פאלסטינאער בלעזן בלאזען אין דיזעל ..... א. ב. שטיינען 11
בלוטבאדיגונגען (פאבעל פון דאנען) ..... אברהם רעזניק 14
מיליאנס נטרעת אין בעדוזות די קאריגאל אנגעפ. דאס שרעקלעכע ליד.
פאפולערע פון דער פאנטאזיע ..... מאר מאנר 22
די ווענד נעלן ווי ביזאב בלוטבאדיגן (אלדיר אבן פורד) ..... דאס שטיא 26
רבי אהרון (פאנטאזיע) ..... יחזקאל בער 29
די קאמבינאציע ישראל אין דער וועלט ..... ד. יעגר בערגמאן 32
דעקלאמאציע (פאנטאזיע) ..... מ. 38
דאס אנטיי.בן פון יאנגע פולשע (הומאר) ..... אברהם הורוביץ 40
בעלין־יאנגעלינג—ירושלים (הומאר) ..... אברהם 44
דעמבראזיגע רעכטער אז די חיות פון פולענע אין „מיטנע שטאל"
(א בריוו פון אריגינאל) ..... מ. ברגמאן 48
דער טולה בעטר פון דער פולנער מיטע ..... דוד. מן ג. נעמרב 53
1. אין אנגעגעבן פון אין דיזעלבן 2. יעדן מיזאר אז ליגט אז קאריגאל
אין „לאנגע בריוו" 3. די קונדער אז אנדרי — אין „די
עריזיזלנע" 4. אז דער אנפיר „מיטנע שטאל" ..... מ.
אין ראיגנס אז „דער קבוץ פון לעבנסיגן ..... מ. ר. ריקנט 66
מעטער ליריק ..... מ. 69
ריכטער רעזנס אז הייזעלבן (בריוו) ..... מ. ב. 75
אז אנגע אז חשבון אז בעלבנער ..... מ. 83
פעטשיליגען אנגער די יידיש לעקסיקאגראפיע פון בעריגאנגע 84

אנגעגעבן אריין — 12/6 פאר א יאר
אין אינלאנד — 5 דאלאר א יאר
1/3 פאר א נומער דיזער

אדרעס פון רעדאקציע
„לשון און לעבן", נאטינגהיל אנקלאב (אלטע) קאמבל סטריט, לאנדאן, א. ד.

„ירושלים" פון א. ב. שטיינבל

* בוך פון 140 זייטן

פרייז: 7/6

פון בעסטנס אין אלע בוכהענדלערס

„די צייט"

נעגרינדעט אין בוי 1911

פארלאג מייער

די אינטערעסנט יידישע צייטונג
אין ענגלאנד.
(נעמען דער סלמה —
די אינזיכטן אין אינהאלט)

By Appointment
Dealer to Antiques to
H.M. QUEEN MARY

CAMEO CORNER
(Proprietor: Mishah Orell)
are
Buyers and Sellers
of
Interesting Old Jewels

10 MUSEUM STREET,
LONDON, W.C.1.
MUSEUM 6401.

READ the ZIONIST REVIEW
for Reliable Information on Palestine
4d. per copy £1. 1. per annum
75 Great Russell Street, W.C.1

שיקט לשנת מיבה באגרישונגען אז די קאמבריקע נעמען

Printed and Published in England by the Hawell Press, 129-131 Cowell St., London, E.1